

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:
se primesc la biroul administrației, (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani,
a treia-ora 10 bani.

Sinoadele.

Cetitorii noștri știu, că în fiecare an la Duminică Tomei se întrunesc la Sibiu, Arad și Caransebeș sinoadele (adunări bisericesti) bisericii gr. orient. române, ca să vadă mersul afacerilor bisericesti-scolare și să ia măsuri pentru înaintarea acestora.

Anul acesta asemenea s'au întrunit sinoadele, fiind deschise de arhierii respectivi.

Sinodul din Sibiu.

În Sibiu, după slujba D-zească, deputații sinodali s'au întrunit la seminar, unde I. P. S. Sa Metropolitul Meșianu a deschis sinodul prin o vorbire mai lungă de următorul cuprins:

Salutând pe deputați, I. P. S. Sa îi face atenție la chemarea și răspunderea ce o au ca deputați și-i roagă să se informeze despre mersul afacerilor bisericesti, de oare-ce numai așa se poate să lucre pentru înaintarea bisericii. Apoi continuă:

»La asemenea informare să nu vă preocupe numai progresele ce veți afla, ci mai ales eventualele scăderi, cari ar pute paraliza atari progrese.

»Astfel, când spre exemplu veți afla cât de frumos se lucră la realizarea unei mari și vechi dorințe a noastre, și a fericirilor noștri înaintași, adică la zidirea bisericii noastre catedrale; când veți afla rezultatul cel peste așteptare îmbucurător al colectei întreprinse, și mai ales marinosul ofert de 60.000 cor., cu care s'a distins și la aceasta ocaziune ilustra familie de Mocsonyi, un rezultat,

ca și care nu s'a mai ajuns la nici o altă colectă de până acum; când veți afla cum sinodul din perioada expirat a ameliorat kfile funcționarilor consistoriali și ale profesorilor seminariali, și încă în măsură mai urcată, de cum le proiectase consistorul, întru îngrijirea sa și de multe alte neajunsuri; când veți afla concurența cea mare la teologie a tinerilor cu pregătiri superioare, și alte asemenea: să nu vă seduceți a crede, că am merge prea bine înainte, căci cu mare durere, și chiar și cu riscul de a displăce unora, dator sunt a vă arăta, că față de asemenea progrese, veți afla și unele regrese, cari, după părerea mea, amenință tare viitorul bisericii noastre.

După aceasta Metropolitul arată unele scăderi, cum este starea grea a unei însemnate părți a școlilor noastre, apoi slăbirea simțului religios la unii. Vorbind mai pe larg despre acest rău, își încheie apoi vorbirea astfel:

»De aceea, nici când să nu uităm, domnilor deputați, că voind viitor mai bun, acela îl vom ajunge numai dacă vom avea poporul cu noi și dacă vom fi și noi cu poporul, adică, dacă poporul și inteligență vom fi întruniți în credință și dragoste la opul cel mare al viitorului nostru.

»Vă rog să considerați, domnilor deputați, că la o asemenea mare lucrare nu este de ajuns ca numai preoții să-și împlinescă conștientios datorințele, ci trebuie să conlucre și toți inteligenții noștri, binevestind și făcând toate cele de lipsă la ajungerea scopului, căci numai atunci ne vom bucura de darurile bisericii, și

numai atunci biserica străbună va fi și în viitor aceea ce fii în trecut: scutul și adăpostul nostru în marea cea învăluită de valurile acestei vieți și a fericirii din viața eternă.

»Să nu ne basăm, domnilor, numai pe știința ce-o avem unii ori alții, căci ori-cât de frumoasă și înălțătoare ar fi știința omenească, tot nu poate da omului, mai ales în momente grele, orientarea, liniștea și mângăierea ce 'i-o poate da numai biserica.

»Admit însumi, că este timpul să facem biserica tot mai atrăgătoare, pentru toți, căci unele stări de acum lasă mult de dorit; dar' repet, că la aceasta avem a conlucre cu toții, preoți și mireni, inteligență și popor, căci numai așa putem ajunge rezultatele dorite.

»Deci având în vedere sublima misiune culturală a bisericii, concretizate conducerii noastre, având în vedere, că noi numai prin împlinirea acelei mari misiuni putem conta la viitor mai bun și mai fericit; având în vedere, că la împlinirea acelei mari misiuni, trebuie să conlucreăm cu toții în dragoste și bună înțelegere frățească: să ne angajăm, domnilor, tot mai mult la asemenea lucrare salutară, făcându-ne toți apostoli conduceri și luminători ai clerului și poporului, biserica noastră cea vie, precum fac aceasta și inteligenții altor confesiuni, deși aceia mai au și alte terene de dezvoltare, pentru-ca așa să devenim în măsură tot mai mare fii adevărați ai bisericii, părinți și frați ai poporului, și pentru-ca prin lucrările noastre să se preamărească numele lui Dumnezeu de acum și până în veac.

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Nepos (Năseud).

Comun. de Gavrilă al lui Toader Istrate.

Bată-te crucea birău,
Mult 'ți-ai bătut capul tău,
Să mă scoți din satul meu,
Nu m'ai scos când am fost mic
Să mă scoți cându-'s voinic,
Nu mai scos când am supt țigă,
Să mă scoți când am drăguță,
Nu mai scos copil scaldat
Să mă scoți cându-'s bărbat.

Cine nu-'i mâncat de rele,
N'are ce cânta de jele,
Că n'are nici o durere,
Să mă lasă să cânt eu,
Că eu sînt mâncat de rău,

Așa-'mi vine une-ori
Să mă suiu la munți cu flori,
Să-'mi caut frați și surori,
De giaba mă năcăjesc
Ce am pierdut nu găsec.

Cine m'a dat dorului
Aibă casa cucului
Și odihna vântului,
Căci nici cucu n'are casă
Nici vântul țeară aleasă,
Nici cucu n'are odihnă,
Nice vântul țeară lină.

Cine-ș zis dorului dor
Zisu-'i-a lucru ușor,
Cine-a zis leliții lele
Zisu-'i-a lucru de jele,
Căci a fost mâncat de rele,
Câte rele-'s pe pământ
Toate m'au mâncat pe rînd.
De m'or fi mâncat deodată
Din lume m'ar fi gătată,
Cu cât m'au mâncat pe rînd
Cu atîta 'n lume mai sînt.

De jalea traiului meu
Plîng petritele pe părău,
Paserile 'n cuibul său,
De pe pielea vieții mele
Plîng petritele pe părăie
Paserile 'n cuiburele.

De-ai umbla bădi' umbla,
Să 'nconjuri toată lumea,
De-ai umbla lumea 'mprejur
Să te 'nvîrți ca grău 'n olur,
Nu-'ți găsești bade drăguță
Să-'ți cadă la inimuță,
Cum 'ți-am căzut bade eu
Dată dela Dumnezeu.

Las' să-'mi fie rău nu bine,
Căci n'am ascultat de nime
De cine m'a 'nvățat bine,
De-acela am ascultat eu
De care m'a 'nvățat rău
Și m'a bătut Dumnezeu.

Sinodul din Arad.

Nou alesul episcop al diecesei Aradului dl arhimandrit *Ioan I. Papp* a deschis sesiunea sinodală printr'un discurs în care a relevat mai multe momente din trecutul diecesei.

Fiindcă biserica și școala sunt singurele pârâze ale neamului nostru, despre acestea a zis:

»Mari greutateți întâmpinăm cu școlile din parochii.

»În cursul timpului, deși ne-a succedat a delătura multe scăderi, și a esopera respiriu pentru îndreptarea lucrurilor, mai avem multe școli reflectate și pe atâtea admoniate, pentru scăderile interne și externe ale edificiilor și salilor de învățământ, parte pentru că comunele nu pot asigura nici minimul salariului prescris de lege.

»Biserica, ca mamă, a venit până acum întru ajutorul școlii, fiicei sale, dar' acum s'au cam eschauriat și resursele bisericilor și nici ele nu mai pot veni ca mai înainte în ajutorul școlii, budgetul consistorului încă nu poate prevedea toate trebuințele, de unde urmează, că susținerea unor asemenea școli în viitor ne impune mari îngrijiri.

»Însăși încasarea cultului merge cu greu, pentru-că în genere poporul nu poate suporta diferitele sarcini publice; în special apoi poporul în unele locuri nici nu contribuie bucurios, pentru-că nu vede progresele așteptate, din care motiv și respective pentru rezultatul slab dela examen mai mulți învățători s'au și tras la răspundere.

»Ca și orfana din munți se prezintă școala de fete cu internat; în budget nu este nici o proviziune pentru ea, și pentru-că ea de sine nu se poate susține, deci reclamă deosebită atențiune din partea ven. sinod...

Sinodul din Caransebeș.

Prea Sfinția Sa episcopul *Nicolau Popea* a deschis sinodul din Caransebeș asemenea cu un discurs însemnat din care dăm următoarele:

»...Sfinte sunt așezămintele noastre bisericești și datorită avem cu toții, ca cu tărie să ținem la ele, arătând viu interes, ca astfel prin ținuta noastră să insuflăm și străinilor respect față de ele. Căci cum putem aștepta ca străinii să respecte așezămintele noastre, dacă noi înși-ne nu le cinștim, ci le desconsiderăm?

»Și dacă vre-odată, apoi astăzi în mult mai mare măsură suntem datori să ne alipim de instituțiunile și așezămintele noastre bisericești, căci așa se pare, că grele timpuri se apropie. Se ivesc adevărate presemnele unui timp contrar bisericeii creștine în general, ear' bisericeii și neamului nostru, fiilor credincioși ai bisericeii noastre străbune, în special.

»Cu durere și multă îngrijire vedem, domnilor deputați, că se ivesc pe alocurea proroci mincinoși, cari tind a slăbi legătura caldă dintre biserica noastră străbună și fiii ei credincioși, parte prin vânăre de suflete, proselitism, parte prin introducerea unei secte religioase, parte prin încercarea de-a dărâma ordinea morală creștină și în genere ordinea socială.

»Încât pentru proselitism, apoi cu una trebuie să fim în curat, că între împrejurările de astăzi nu convingerea re-

ligioasă este motorul trecerilor religioase, ci interese personale-materiale, și vânătorii după proseliți greu păcătuesc înaintea lui Dumnezeu și a neamului nostru, căci activitatea lor produce numai slăbirea sentimentului religios și moral, ne mai vorbind de slăbirea ce produce desbinarea dintre frați. Religioșii nu e marfă de târg, prin proselitism însă numai târg se face cu ea....

La început câteva zile, sinoadele s'au ocupat cu lucruri formale: constituirea și verificarea deputaților. În ședințele de Mercuri și Joi au început să aducă hotărâri, despre cari vom scrie în nrul viitor.

PENTRU CATEDRALĂ. După raportul consistorului arhidiececesan, ca senat episcopesc, pentru catedrală s'a subscris suma de 232.096 cor. 08 bani, din care până acum au intrat 103.894 cor. 51 bani.

Aceste cifre ilustrează îndeostul zelul creștinesc al poporului credincios și îndeosebi al preoșimii, învățătorimii și al comunelor bisericești.

La interpelația lui *Schönerer* a răspuns Marși ministrul-președint *Körber*. *Schönerer* vorbise de poziția Germanilor din Austria față de Germania în urma persecuțiilor îndreptate contra Germanilor din Ungaria. *Körber* a declarat, că fiind vorba de două state străine, guvernul nu se poate amesteca. El crede delegațiunile de loc potrivit pentru astfel de chestiuni.

Rusia și Austro-Ungaria. Țarul a distins pe ambasadorul rus din Viena cu ordul *Alexandru Nevschi*. În rescriptul, cu care i-a conferit acest ord, zice: »Aprofiind din toate punctele de vedere diligența, cu care îndeplinești instrucțiunile date și contribuie astfel la menținerea legăturilor de amicitie, cari împreună de mult timp Rusia cu monarhia învecinată Austro-Ungaria, am aflat de bine a-ți conferi ordul *Alexandru Nevschi*».

Regularea emigrațiunii. În ministerul de interne, pe cum se svonește, — e în pregătire un proiect de lege, pentru regularea emigrațiunilor, — făcându-se oare oare greutateți pentru cei ce vor să plece — în lume.

Un proces de agitație terminat cu — achitare! Cunoscutul bun Slovac, *Svetozar Hurban-Vajanszky* a fost tras înaintea curții cu jurați din Budapesta pentru un articol, publicat în *Narodni Noviny* contra cunoscutei ordinațiuni a lui *Wlassics*, referitoare la limba maghiară în școlile populare. Tenorul articolului e că se poate de bărbătesc și demn. Cu toate acestea vrednicul naționalist slovac a fost declarat nevinovat de agitație.

Din dieta țării.

De mai multe luni de zile deputații țării noastre sunt adunați la Budapesta ca să aducă legi. Guvernul țării noastre a prezentat dietei mai multe planuri (proiecte) de legi, dintre cari cele militare au produs o turburare în întreaga țeară. Deputații kossuthiști s'au folosit de aceste proiecte, pentru-ca să ceară ca în armata comună din Ungaria să se introducă în locul limbei germane limba maghiară și pajura împărătească de pe steaguri să fie înlocuită cu cea maghiară.

Fiindcă comanda supremă militară și ministrul de războiu s'au împotrivit cererii deputaților opoziționali acestia n'au voit să voteze aici proiectele militare nici cheltuelile țării și de mai multe luni de zile au făcut obstrucțiune, împotrivire.

Proiectele militare nu s'au putut vota nici azi și prim-ministrul țării dl *Coloman Széll*, ca să poată ieși din încurocătura a spus în ședința de Luni a dietei, că va introduce starea în afară de lege, adică, că de puterea lui va implini ceea-ce se cere în proiectele militare și cheltuelile ce se cer pentru purtarea sarcinilor țării.

DIN LUME.**Peninsula-Balcanică.**

O luptă sângeroasă a avut loc lângă satul Opela. O bandă de revoluționari, formată în districtul Palanca de mai mulți săteni revoltați, a fost înconjurată lângă Opela de o trupă turcească. Banda și-a croit un drum către Turci aruncând bombe încărcate cu dinamită. După o luptă înverșunată banda a avut vreo 12 morți și răniți. Turcii au pierdut peste 70 de soldați morți și răniți. Atacul bandelor a fost fulgerător și a pus pe fugă pe Turci.

I-se mai telegrafează ziarului *«Temp»* din Viena, că Albanzii sunt mai mult excitați decât întimidați de incidentele dela Mitrovița. Se pare, că nu prea se tem de cele 35 de batalioane turcești concentrate acum în Vechea-Serbie sub ordinile lui *Şemzi Paşa*, cari vor fi în curând întărite cu Rediții din Asia, adevărat 25000 de oameni în total.

»Le *Temp»* zice, că se svonește, că dacă Rusia și Austria nu vor isbuti cu planul lor de reforme în Turcia, Anglia va începe o acțiune în favoarea autonomiei Macedoniei și va propune pe prințul *Francisc Iosif de Battenberg* ca guvernator general.

Acest prinț e tatăl defunctului prinț al Bulgariei, *Alexandru de Battenberg*. El e căsătorit a doua-ora cu *Ana de Muntenegru* și n'are copii.

Svonul acesta e exploatat contra prințului *Ferdinand*, care ar vedea cu ochi foarte răi un prinț străin în capul Macedoniei, mai ales un *Battenberg*; căci Bulgarilor le-ar putea da în gând să-l înlocuiască pe tron prin fiul prințului *Alexandru*, tinerul prinț *Asan*, azi în vîrstă de 13 ani și crescut la *Graz*,

și de a grăbi astfel alipirea Macedoniei de Bulgaria.

La Radovic, aproape de Scopia, a avut loc o luptă teribilă între bande și trupe. Lupta a durat 7 ore. Bulgarii au fost 500 și au pierdut 122 de luptători, iar Turcii au fost 1000 și au pierdut 17 soldați și 2 ofițeri.

«Die Zeit» publică o scrisoare din partea lui Sarafoff, care declară, că bandele nu comit de loc cruzimi.

Bandele sunt hotărâte să lupte fără încetare, sperând, că Europa creștină se va milui la urmă și va aplica dispozițiile tratatului din Berlin.

Dr. Lardy din Geneva a convocat o conferință asupra chestiunii macedonene, în localul «Maison du peuple», la care a asistat un public foarte numeros.

Din Belgrad vine știrea, că sunt concentrați în Sârbia-veche 60.000 de soldați. Albanezii sunt foarte amenințatori.

Sultanul a declarat ambasadorilor străini, că fiind Albanezii sprigintorii tronului, nu va putea să lupte contra lor.

Albanezii au împușcat pe un judecător creștin, numit de curând în urma reformelor.

Ziarul «Wiener Tagblatt» din Viena află din Salonic, că aproape de Ienice membrii unei întregi familii româno-macedoneană (cuțo-vlachă) au fost asasi-nați de banda bulgară comandată de căpitanul Ivan.

Mangiuria.

Rusia a încunostiințat China, că nu va mai face pași în privința evacuării Mangiuriei până-ce China nu va subscrie convenția, prin care cedează Rusiei suveranitatea peste Mangiuria. Prințul Cing a respins condițiunile Rusiei, care pretinde între altele, ca să nu se mai deschidă nici un port din Mangiuria pentru comerțul străin, consuli străini să nu se admită, nici funcționari străini, afară de Ruși etc.

Representanții Japoniei și ai Britaniei au dat lui Cing statul să insiste, ca Rușii să evacueze Mangiuria. Probabil, că și reprezentantul american se va alătura la aceste cereri.

Știri mărunte.

În Franța se repetă turburările din cauza dizolvării congregațiilor.

Regele Italiei a primit demisiunea ministrului de externe Prinetti, numind în locul lui pe Morin.

Din comitate.

— Dreptul limbii românești în comitatul Aradului. —

În comitatul Aradului, ca și în alte comitate locuite de Români, la început era și limba română, ca limbă protocolară. Dar' ea a fost scoasă din 'us și necoșită.

Românii din comitatul Aradului au început cu vrednicie și entuziasm lupta pentru a reintegra limba română în drepturile ei la comitat, solicitând respectarea legii, care garantează dreptul limbii noastre în administrația comitatensă.

Dreptul limbii.

Chestia aceasta a venit în discuție în adunarea comitatensă de Mercuri, fiind unul din obiectele cele mai importante.

Ședința s'a deschis la orele 9^{1/2}, fiind de față majoritatea membrilor români,

La început s'a ia la cunoștință raportul vicecomitelui, apoi se pune la ordinea zilei cererea de urgență a Românilor: *de-a se purta protocolul comitatens și în limba română.*

Propunerea comisiei administrative este: ca să se stabilească dacă 1/6 parte din membrii congregațiunii cere introducerea limbii române, căci aceasta o prescrie legea din 1868.

În chestie au ținut discursuri înălțătoare dintre membrii români d-nii Mih. Veliciu, Dr. Stefan C. Pop, Dr. I. Suciș și protopopul Gurban.

Votarea

La 11^{1/2}, încheindu-se discuția s'a începe votarea, care decurge foarte agitat. *Propunerea pentru dreptul limbii române a întrunit 106 voturi. Fișpanul declară că nu este numărul recerut, căci 121 fac a cincina parte.* Românii cer contraprobă, căci ei sunt mai mulți decât a cincina parte a celor prezenți, dar' nu se admite.

Ședința se încheie în mijlocul unei vii agitații.

Românii în Italia.

Liga culturală din Craiova a trimis congresului pan-latin, ce s'a ținut la Roma, următoarea telegramă:

Dlui Angelo de Gubernatis,
președintele congresului latin

Roma.

«Liga culturală a tuturor Românilor din Craiova salută cu gândul și cu sufletul congresul latin deschis sub președinția d-voastră în cetatea eternă a lumii romane. Ea urează călduros deservirea menirii sale. Ea nu lipsește asemenea a vă exprima vouă, ilustre iubitor al neamului românesc, via recunoștință pentru marile și mult folositele servicii ce ați adus cauzei Latinilor dela Dunăre.»

P. Chișu,
președinte (ss).

I. T. Cheșianu,
secretar (ss).

Depeși s'au mai schimbat zilele acestea între prințul Colonna, primarul Romei, dl C. F. Robescu, primarul Bucureștilor, și de Gubernatis, președintele congresului latin. Iată-le:

Dlui Colonna, primarul Romei.

Profund ațins de strălucita și frățeasca primire făcută compatrioților noștri, Latinii dela Dunăre vă mulțumesc prin mijlocirea mea și vă roagă să arătați tuturor fraților noștri întruniți în cetatea eternă, leagăn neperitor al rasei latine, și locuitorilor Romei recunoștința și devotamentul nostru fără margini pentru cauza înfrățirii tuturor Latinilor. Trăiască Italia, Trăiască Roma, cărora le conservăm pe viitor ca și în trecut admirația și dragostea noastră.

C. F. Robescu.

Dlui de Gubernatis.

Regretând de a nu putea participa la congresul latin și a răspunde astfel amabilei d-v. invitații, sunt cu inima pentru d-v., amici sinceri și devotați cauzei române.

Compatrioții mei, cari m'au înlocuit, v'au exprimat prin vocea lor afecțiunea pe care o avem pentru marea și frumoasa noastră soră Italia. Vă rog să primiți d-v. unul dintre cei mai iluștri cetățeni ai marelui națiuni mulțumirile mele pentru primirea simpatioasă, pe care compatrioții mei au găsit-o în orașul etern.

C. F. Robescu.

Dlui C. F. Robescu.

Roma e fericită să dea ospitalitate cu frățească simpatie reprezentanților români, cari s'au întrunit în patria comună latină și eu cu inima veselă transmit ilustrului primar, interpretul sentimentelor cordiale al Latinilor dela Dunăre, salutul recunoșcător al Romei.

Primar Prospero Colonna.

Dlui C. F. Robescu.

Azi congresul latin întrunit în ședința generală a exprimat dorința prin baronul Guilbert din Provence, spriginit de societatea arheologică și aclamat de toți congresiștii, ca viitorul congres latin să aibă loc, în anul viitor, la București, în luna Maiu.

Sper că Augustul nostru suveran, guvernul și poporul român vor primi cu bucurie această alegere.

Angelo de Gubernatis.

SCRISORI.

Răscoala contra Jidovilor în Basarabia.

Chișineu, 8/21 Aprilie 1903.

Din Chișineu ni-se scriu, cu datul de 21 Aprilie, următoarele:

Până la primirea scrisorii mele, cred că veți avea poate știri și din alte părți despre groasnicele întâmplări ce au fost și sunt deja mai în toate orașele Basarabiei, îndreptate asupra Jidanilor acum în sf. sărbători ale Paștilor. Eu vă comunic din partea mea numai lucruri foarte adevărate, cari în persoană cu ochii le-am văzut. Astfel de întâmplări eu crez de cuviință a le publica și d-stră în «Foale», spre a putea ști toți cetitorii despre ura cea mare, care este între Ruși și Moldoveni contra nației jidovești.

Eată cum se începură lucrurile: Înainte de Paștile Jidanilor s'au auzit, ba chiar s'a și scris în «Basarabeț», gazeta care apare aici în Chișineu, că în orașelul Dubăsari, s'ar fi găsit un bălat în etate de 11 ani mort, ucis de Jidani prin tăierea vinelor, spre a-și procura sânge de creștin, care, după-cum aicea crede poporul, este neapărat de lipsă la facerea așa numitei Paschă, care Jidani o mănâncă în loc de pâine în zilele, în care s'arbează Paștile. asemenea ucideri

s'au mai auzit din mai multe părți dară aceste lucruri vi-le comunic numai din vorbele poporațiunii, și după-cum le-a publicat gazeta »Basarabejul«, fără ca să pot afirma că este adevărat, sau nu. Destul, că poporațiunea creștină s'a iritat foarte rău, dară n'a dat nici un semn de rău, până în ziua de Paști după egirea din biserică. Sosind ziua de sf. Paști lucrurile s'au început astfel: aici în Chișineu s'au grămădit pâlcuri de oameni, băieți și femei, creștini, adică, Ruși, Moldoveni, și soldați, și așa cete câte 60—100 inși au pornit mai pe toate străzile orașului atacând pe Jidani, mai întâiu s'a început cu spargerea ferestrelor, și baterea Jidanilor, cari erau pe străzi, Jidanii văzând pericolul s'au închis toți prin case, așa că văzând cetele că jidovimea se ascunde, s'au pregătit de topoare și drugi de fer și au început a strica ușile și ferestrele dela prăvălii, apoi au aruncat marfa pe străzi și rupeau și stricau tot, ce le eșea înainte, așa că puține din magazinele, ce s'au felurite mărfuri au putut scăpa nesfărimate. Toate străzile orașului erau pline de felurite mărfuri, precum păpuși, haine, paltoane, pălării, materii, porțolănării, umbrele, galoși, rechii, oiașuri, inele și diferite aurării și argintării, mașini de cusut și alte mai multe, cari îmi s'au putut puțință a le înșira. Jidanii văzând, că până la atâta au venit lucrurile, au început a pușca în popor din etagele de de-asupra prăvăliilor, apoi atâta le-au trebuit, că poporul dacă a văzut că le-a înpușcat chiar de moarte câțiva oameni, a lăsat prăvăliile, și au început a năpusti peste Jidani în case, stricându-le ușile și sfărâmându-le toate mobilele ce găseau prin case și prin curți fără a mai cruța ceva.

De uideri creștinii nu se apucau, fără numai dacă Jidanii înpușcau mai întâiu cu revolverele asupra lor. Destul că s'a început un măcel foarte îngrozitor. Prin cărcimele jidovești au stricat ușile pivnițelor și au spart cu topoarele bușile cu vin așa că erau pivnițele pline de vin. Jidovimea s'a ascuns prin podurile caselor, și se grămădeau la creștini, rugându-i și plătindu-le, spre a-i primi prin curți și case, spre a pute scăpa.

La casele și prăvăliile creștinilor ședeau stăpânii la porți, cu icoana Invierii Domnului în mână.

Poliția înzadar și-a dat toată silița spre a potoli răscala, că nu i-a succes, ziua dintâiu a Paștilor. Numai astăzi după cele 4 sau 5 regimente, cari s'au în oraș s'au toate pe străzi călcându-i cu cai și amenințându-i cu baionetele pe puști, s'au mai potolit.

Până în prezent nu se știe câți morți s'au, dară după părerea mea după-cum se ved plini de sânge morți pe străzi, apoi trec peste câteva sute, deosebit de care vor fi numai răniți; apoi din răsculați încă s'au câțiva morți și răniți și chiar și poliștii s'au răniți.

Răsculații s'au oameni de clasa cea mai de jos, servitori, zileri și alte soiuri de calici, și vagabunzi, așa că nimica ce a fost jidovesc nu s'a cruțat chiar și câteva farmacii au fost cu totul zdrobite și sparte, felurite sticle cu medicină; din toate mărfurile aruncate pe străzi partea cea mai mare au fost sparte,

rupte și sfâșiate cu cuțitele, și parte mare s'au furat de alții, femei și bărbați, cari umblau numai pentru scopul acela.

În loc de-a pute merge la biserică, toți creștinii am fost nevoiți a ședea zi și noapte cu icoanele pe stradă și în ferestri cu luminări și cu candelile aprinse, spre a le arăta răsculaților că s'au creștini.

Aici au sosit telegrame că asemenea răscala au fost la Odessa, Tiroșopol, și Bender, precum în alte orașele din Basarabia, unde Jidanii ar fi fost aruncați de vii în Nistru.

Nicolae Rașca. Ab. nr. 2546.

Din Brad.

— Producțiunea și petrecerea meseriașilor români. —

A doua zi de Paștile noastre 7/20 Aprilie bravii meseriași români din Brad au aranjat a IV-a petrecere împreună cu declamări și cântece executate de coriști din Săcărâmb și de meseriași din Brad.

Di Filip Tirica, măsar brădean, a declamat cu multă duloșie »Rugămintea din urmă« de G. Coșbuc; ear' dl I. Perja, calfă de ferar, cu sentiment și multă pricepere, a declamat »Bețivul« de T. Sp., producând în ascultători mult haz și secerând aplause frenetice.

Coriștii din Săcărâmb, toți holtei și băieși, în frunte cu învățătorul de acolo Ioan Jula, în număr de 13, a 2 a zi de Paști au cântat în biserică la liturghie și seara la petrecerea meseriașilor s'au produs cu 7 cântece și o declamare.

Și la petrecerea aceasta a IV-a a meseriașilor noștri a participat un public numeros și ales din Brad și jur, deși timpul a fost nefavorabil. Aceasta destul de limpede dovedește, că on. public rom. dă atențiune tot mai multă și se interesează viu de soarta și înaintarea meseriașilor noștri.

Pe lângă succesul moral a fost destul de multămitor și cel material. Au intrat 166 cor., au eșit 111 cor., a rămas venit curat 55 cor., din care 50 cor. s'au dat destinațiunii pentru »Fondul de ajutorare al învățăcelilor și sodalilor meseriași români din Brad«, care fond de prezent face suma de 316 cor. 86 b. plus interesele, rezultat numai din venitul curat al celor 4 producțiuni teatrale ale zeloșilor noștri meseriași; ear' 5 cor. s'au dat »fondului de zestre« pentru fetele sărace, dar' harnice și cu frica lui D-zeu, cari se vor mărita după meseriași români buni, morali și harnici. Din fondul acesta modest înființat numai în 1902 s'au împărțit câte 30 cor. (de tot 90 cor.) la trei fete măritate după Al. Săbău, oroitor, alta după Sabin Jula, pantofar, și a treia după măsarul Filip Tirica, toți meseriași harnici, morali și religioși.

La petrecere au suprasolvit d-ra Olimpia Omătă 80 bani; Szöcs, Szabó, câte 20 bani; au contribuit d-nii Mihail Stoia și F. Menking, director de băi, câte 2 cor. Ulterior a mai contribuit dl Alexandru Draia, învăț. pens. din Criștior, 6 cor. la »fondul de ajutorare al învățăcelilor și sodalilor meseriași români din Brad«.

Cea mai caldă mulțumită se exprimă tuturor, cari au participat la petrecere și cari au binevoit a sprigini nobilul scop.

Că și bunii noștri meseriași rom. din Brad pe lângă multele neajunsuri jertfesc timp și bani, se trudesc și nisuesc în armonie a ajunge și a emula în cele bune cu colegii lor din alte centre mai mari, on. public se poate convinge din următoarele:

Încă în 22 Februarie a. c. zeloșii meseriași rom. din Brad, convocați la o adunare, fără preget s'au prezentat aproape toți. Deschizându-se adunarea, din vorbire s'au convins, că reprezentațiunile lor teatrale și petrecerile au avut succese neașteptat de bune. Animați de aceste succese și de activitatea febrilă a meseriașilor rom. din Sibliu, Brașov, Arad, Orăștie și alte centre mai mari, după o înțelegere comună au primit propunerea și s'au hotărât cu entuziasm, să înființeze »corul meseriașilor«, cu scopul de-a înălța în biserică »serviciul dumnezeesc«, ear' petrecerile lor să le facă mai plăcute și mai atrăgătoare.

Ca hotărîrea luată să fie sfântă, și nu foc de paie după părerea greșită a unora, cari dintr'odată ar voi să zboare în înaltul cerului, s'au legat s'erbătorește prin următorul

Obligămēt.

Subscriși și cei-ce vor mai subscrie, dorim din adâncimea sufletului nostru curat creștinesc, ca ceremonierea slujbei dumnezeiești, ca în alte multe locuri, așa și la biserică noastră din Brad în Dumineci și s'erbători să înalțe și să câștige inimile credincioșilor noștri de legea ortodoxă, de aceea ne obligăm a înființa »corul bisericesc« prin propriile noastre puteri și ale celor, cari se vor îndura a ne veni în ajutor; s'erbătorește declarăm și jurăm, că ori-ce greutate ne vor eși în cale, nu ne vom da îndărăpt, nici vom da ascultare glasurilor cobitoare, ci în unire vom lupta contra lor, să le învingem, și sub nici un privilegiu nu ne vom retrage, ci fiecare dintre noi cu zel și bunăvoință vom stărui și munci, ca corul susnumit spre mărirea bisericii noastre, spre înălțarea bucuriei sufletești a credincioșilor să se întărească și să înflorească.

Totodată ne obligăm a solvi din puștinul nostru ca taxă anuală fiecare câte 2 cor. una în 1 Aprilie și a 2 a la 1 Octomvrie a. c. pentru acoperirea remunerațiunii instructorului:

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Brad 22 Februarie, 1903.

(Urmează 40 subscrieri).

Coriștii în număr de 15, puteri foarte bune, și-au și început activitatea în 1 Martie a. c. se țin de cuvânt și frecventează orele de cant foarte regulat și progresează sub dirigența dlui Mihail Stoia, instructor de cant la gimnaziul din Brad.

Bucură-te on. public de bucuria noastră! Sus inimile, bravi meseriași! Prin unire, credință și voință tare, prin muncă neincetată și cruțare dela puțin la mult vom ajunge spre binele neamului!

Vas. Bocu.

Emigrarea la America.

»P. Lloyd« publică o corespondență din New-York, pe care o publicăm și noi, conținând date foarte interesante.

Emigrarea în Statele-Unite a crescut din anul trecut încoace grozav. În anul 1900 au emigrat la America (numai Statele-Unite) 448.572, în a. 1901 deja 487.918 și în a. 1902 chiar 648.743 persoane. Anul acesta se pare, că va crește numărul, căci șurile cele mari de pe Ellis Island sînt mereu pline. În săptămîna ultimă a lui Faur au debarcat (coborît de pe vapoare) 16.000 persoane, în primele zile din săptămîna ântăiu a lui Martie 3200, între cari 2700 din *Austro-Ungaria*.

Vezînd emigrarea aceasta mare, funcționarii americani au fost foarte aspri față de cei sosiți și mulți dintre ei au fost condamnați la deportare, adică trimiși înapoi la Europa. Partea cea mai mare din cei-ce emigrează din Ungaria nu cunosc dispozițiunile legii americane de emigrare din 1891. Legea aceasta nu iartă să rămînă în America pe cei nătănoți, hăbăuci, nebuni, schilavi, pe cei ofticoși, cu boale de pele, aprinderi de ochi etc., apoi criminali, săraci, femei singure cu copii mici, fete cu copii, precum și lucrători, cari au încheiat înainte de a merge la America contract de lucru. Afară de aceea trebuie să aibă fiecare cel puțin 120 marce (o marcă 50—60 cruceri) la el sau să stea cineva bun pentru el.

Legea de emigrare s'a schimbat în anul din urmă, hotărîndu-se ridicarea dării de cap dela 1 dolar la 2 dolari și satorindu-se dreptul guvernului de-a pute trimite pe cineva înapoi la Europa, chiar și dacă a petrecut doi ani în America.

Între cei emigrați în anii 1901—1902 au fost 50.000 din Germania, 60.000 din Irlanda, 192.000 din Rusia (mai ales Jidani), 286.000 din Austro-Ungaria și 304.000 din Italia. Emigrarea din Germania scade din an în an, cu atît mai mult crește însă cea dela noi. Și e trist lucrul acesta, dacă ne gândim, că sute și sute de muncitori stau fără lucru pe la porțile fabricilor.

Un descântec bun.

Era pe la Bunavestire și pescarii din sat aduseseră la curtea grofească o covată de pești. Se făcuse din ei o ciorbă gustoasă.

Nu știu cum s'a întemplat însă, că proprietarul, deși în viața lui mult pește mîncase, fără să 'i-se fi întemplat ceva, de astă-dată 'i-s'a oprit un os în gât și nu vrea să iasă de-acolo cu toți pumnii, ce-'i trăgea la ceafă cocoana. Doctorul la distanță de vr'o 30 de kilometri, până vine, proprietarul poate să a dus pe cealaltă lume. Ce era de făcut?

Pe lângă casa lui trăia o femeie bătrână cu numele Firona, cam muclită de felul ei și care se ocupa și cu descântatul.

De câte-ori n'au vindecat babele boale, pe cari doctorii nu le-au putut vindeca. Cine știe, poate Firona va

O nouă reuniune de meseriași.

»Unirea« scrie: Meseriașii români din Blaș, cu mulți ani înainte de aceasta, au voit să-și facă o reuniune, cum au străinii și Românii din alte comitate mai fericite. Dar' nisuițele lor în această direcțiune au fost fără rezultat. Stăpînirea nu le-a încuviințat statutele. Dorul de a se întruni s'a ivit și în 12 Ianuarie 1902. La inițiativa hotelierului Augustin Coltore și A. Gruța, se întrunesc în adunarea generală și hotărîsc înființarea unei reuniuni. Frecvența și însuflețirea acestei adunări dovedea lipsa arzătoare a reuniunii. S'a ales o comisiune, în persoanele profesorului Gavril Precup și Aug. Coltore, care să facă demersurile pentru susținerea statutelor spre aprobare. Comisiunea 'și-a făcut lucrurile. Dar' aprobarea a mers mai cu anevoie. Proiectele de statute au fost respinse de 3 ori sub felurite motive fără basă legală. Cuvîntul român din titlul societății le-a scos ochii. Am fost siliți să ne botezăm reuniunea de două ori, numai să avem pace. În sfîrșit post tot discrimina rerum, în primile zile ale lui Aprilie am primit statutele provăzute cu clausula de aprobare. În Dumineca Floriilor s'a ținut I. adunare constituantă. Desbaterile acestei adunări, ca și ale acelor de mai înainte, le-a condus Rever. Domn canonic Dr. Augustin Bunea. Au fost de față meseriași și sodali români în număr frumos. Să cetesc statutele aprobate și înainte de a se purcede la constituire, se face înscrierea membrilor. Numărul membrilor înscriși până acum este de 79. Purcezîndu-se la constituire, adunarea 'și-a ales următorul comitet: president profesorul Gavril Precup; vice-president Aurel Trifan, secretar Vasile Bersan, cassar Gregoriu Ordace, controlor Augustin Coltore, bibliotecar Demetriu Turcu iunior, econom Dragoș Ștefan, iar membri în comitet: Dr. Iuliu Maniu, Ștefan Oltean, Mircea, Ioan Christian și Vasile Barna.

Statutele societății prevăd multe lucruri bune pentru meseriașii noștri. Acum e rîndul nostru să ne grupăm toți pe lângă ea și în bună înțelegere

avem vr'un descântec pentru înecatul cu os de pește.

Așa s'a gândit cocoana boierului și repede trimite după Firona.

Cît era însă Firona de înțeleaptă, și câte descânțete știa ea pentru deochiu, pentru durere de inimă și pentru alte pacoste mici și mari, ce pot să-și ajungă pe om și animal, — pentru înecatul cu os de pește nu știa nimica.

Firona însă nu 'și-a pierdut rostul și își zise: Dacă nu știu vr'un descântec pentru osul de pește, ce s'a oprit în gâtul domnului, atunci am să fac eu unul, și s'a dus la curte.

Cînd a sosit Firona, domnul abia mai putea răsufla. Firona se apropie de dînsul, îl apucă cu o mîna de mîna stîngă, ear' cu cealaltă făcînd la cruce în palma domnului, cuvînta așa:

La Firona-'i trebuie fărină,
La Firona-'i trebuie slănină,
La Firona-'i trebuie o perină,

să lucrăm pentru consolidarea și înaintarea ei.

Ni-se impune această datorință mai ales acum, cînd străinii de neam și aspirațiuni sub fel și fel de momeli vreau să ne strice rîndurile și să ne lipească de societăți nepotrivite cu firea noastră.

Un meseriaș.

PARTEA ECONOMICĂ.

Cucuruzul.

Abia au trecut 200 de ani, de cînd s'a introdus și în patria noastră cultura cucuruzului într'o măsură mai mare și eată, că astăzi nu mai poți afla o singură economie, fie aceea mare sau mică, pe unde se înțelege și clima o îngăduie aceasta, din care să lipsească cultura aceluia. O plantă atît de iubită și binecuvîntată ca cucuruzul, nu mai există alta cu deosebire la poporul nostru.

În patria noastră mai nici una dintre sîmînături nu are darul cucuruzului, de oarece el de puține ori înșală pe cultivător în așteptările lui! Se potrivește mai preste tot locul cu clima noastră! E răbduriu atît la secetă, cît și la umezală. De câte-ori nu-l vedem pe timpul secetelor mai îndelungate cu foile sucite și ofelitate, ear' după-ce dă o ploaie mai înbelșugată, numai ce-l vedem, că odată se înveselește. De câte-ori nu-l vedem pe timpul vărsărilor de ape înnotînd prin acelea, ear' după-ce se scurg apele, îl vedem, că deși îngălbinește puțin, totuși după-ce se sapă din nou își continuă vegetațiunea mai departe.

Dacă până acum a făcut cucuruzul oarecare concurență celorlalte sîmînături, cînd adică se cultiva mai cu seamă după sistemul vechiu, sîmînîndu-se împrăștiat și săpîndu-se tot numai cu sapa de mîna, ce va fi pe viitor, cînd metoda vechiu de cultură se tot strînteează, făcînd loc cultivei mai estinse, care acum se sîvîrșește cu mașinile de sîmînă și săpat atît de practice și spornice, trase cu ajutorul vitelor? De sigur, că cucuruzul are să facă pe viitor o concurență și mai zdrobitoare celorlalte sîmînături.

În adevăr, că prin metoda primitivă de cultură, cucuruzul se putea cultiva mai bine, dar' cultura lui devine tare scumpă, cu deo-

Firona n'are nici o ciulină,
În post îi bună și-o maslină
La Firona-'i trebuie o găină.
Și-'i mai trebuie ș'un cocoș
Să-'l ducă acasă la moș.

Ori-cît de încet a pronunțat Firona descântecul seu improvisat, domnul totuși 'l-a auzit și 'l-a umflat un rîs așa de strașnic, încît osul de pește să sărit la o distanță de câțiva pași.

Nu știm, ce rezultate o fi obținut Firona cu cele-lalte descânțete ale sale, cu acesta însă a reușit pe deplin. Si domnul i-a dat apoi fărină și slănină și tot ce pomenise ea în descântec, afară de masline, care nu se găseau pe acolo.

Nici-odată Firona n'a avut de Pasci atîta belșug în casă, ca atunci.

Și istoria asta e adevărată.

Deacă nu credeți, întrebați pe oamenii din Restoci.

Delaletea.

se bire în economiile cele mari, pe unde de regulă lipsau brațele muncitoare. De aceea apoi în astfel de economii, cultura cucuruzului de regulă se făcea în parte. Astăzi însă nici în asemenea economii nu se mai cultivă în parte, de oare-ce puterea brațelor este înlocuită prin aceea a vitelor.

Sapa de mână »și-a trăit traiul și și-a mâncat mălaiul«, zic unii dintre economiștii de astăzi, care și-au aflat și anumite cusururi, ca să o poată pune alături cu »sapa de lemn« de odinioară. Aceia susțin adecă, că ea ar reteza și vătămă prea tare rădăcinile din pământ, ba une-ori când nu e purtată cu destulă grijă chiar și firele mai fragede ale cucuruzului. De aceea voesc să o înlocuiesc numai cu grapa și cu mașina de săpat, care, după părerea acelor, ar pute face mai tot același serviciu.

În unele economii mai mari, au început a înlocui pe întinderi mai mari dela șes, sapa de mână cu grapa și cu mașina de săpat. În loc ca să se mai sape pe rînduri cu aceea, s'a grăpat numai locul, nu numai în lungul, ci chiar și în latul. Cu prilejul acela, ce e drept că s'a mai smuls și câte un fir de cucuruz, dar' împrejurarea aceasta a servit mai mult de învățătură pentru viitor, când apoi s'a sâmentat mai multă sâmentă ca de obicei, ca adecă să nu se prea cunoască daună făcută. Grăpatul s'a făcut de regulă pe timp deplin svântat și după ce a răsărit bine tot cucuruzul. La 10 zile după grăpat, s'a săpat apoi locul ca de regulă, la o adâncime de un lat de mână printre rînduri. Săpatul acesta s'a făcut cu mașina de săpat nu numai în lungul, ci chiar și în latul. La două trei săptămâni s'a săpat apoi pentru a doua oară, dar' ceva mai afund și adecă ca de două palme, ear' ceva mai târziu s'a săpat apoi tot numai cu mașina de săpat și pentru a treia-oară. În modul acesta sapa de mână a rămas cu totul delăturată dela cultura cucuruzului.

Tot în unele economii mai mari s'au facut încercări după sistemul american de cultură, ca adecă să nu se mai adune țărîna (moșinoaiie) pe lângă fire, de oare-ce se susține, că sistemul acesta ar fi desavantajos și pe timp de secetă șirele de cucuruz nu ar fi espuse așa tare arșitei soarelui, ca cele din moșinoaiie adecă ca când se adună țărîna pe lângă ele. Sistemul acesta de cultură, cu deosebire în economiile mai mari, se bucură de mulți partizani și din acel punct de vedere,

fiindcă nu e împreunat mai cu nici un fel de cheltueală cu lucrătorii

În economiile cele mici, cu deosebire pe unde pământul încă nu e comasat, ca să se poată săpa în lungul și latul, o să mai treacă încă multă apă pe Olt, până când se va scoate sapa de mână din folosință. Tot astfel o să mai treacă mult până când se va convinge și micul econom, că sistemul american de cultură e mai bun ca al nostru. Pentru-că deși partizanii sistemului susnumit susțin, că tot așa le culcă furtunile la pământ, pe cucuruzele cu moșinoaiie, ca și pe acelea, cărora le lipsesc totuși partizanii sistemului nostru de cultură sînt neînduplecați și aceasta o fac ei din mai multe puncte de vedere.

Până-când deci nu ne vom convinge despre un metod mai bun de cultură, ca cum e acela pe care îl deprindem acum, se nu ne abatem dela el. Să căutăm numai, ca să alegem cât mai bine cucuruzul de sâmentă din tullei cei mai mari și mai frumoși. Pe acestia se și alegem bine încă de toamna, cu prilejul desfăcutului se și lăsăm cu foi, ca să se poată împleți. Coșitele cucuruzului de sâmentă se le atârnam apoi pe la cătușile podurilor, ca să se poată svânta bine până-când dă gerul Primăvara când desfacem cucuruzul de sâmentă, să grijim ca vîrfurile tulleilor, cari conțin boane ceva mai mărunte, se le desfacem de o parte și nu mai mijlocul și partea din jur se le desfacem pentru sâmentat.

În legătura cu sâmentă stă mai departe sâmentatul. Se îngrijim ca acesta încă să se facă după-cum îl recere clima și împrejurările locale. Astfel pe unde pământul e bun se-l sâmentăm cu mașina de sâmentat, pe unde acela e mai strep și sêrac se-l punem cu gunoiu și în cuib, ear' pe unde e coastă se-l sâmentăm din mână împrăstiat. După sâmentat să avem de grijă, ca sâmentă de cucuruz la timp priincios trebuie să răsăre în decurs de 10—12 zile. Dacă cumva nu răsare în timpul arătat, să căutăm sâmentă și s'o înlocuim cu alta proaspătă înmuiată și încolțită de acasă.

După-ce cucuruzul sâmentat a răsărit tot bine, așa încât se pot vedea șirele lui, putem încerca și noi în economiile cele mici, ca se le grăpăm înainte de a ne apuca de sapa când vedem că și timpul ne ajută la aceasta. Prin grăpat nu numai că se mai țărînează pământul, dar se mai rup și multe rădăcini și burueni, cari răsar de-odată cu cucuruzul. Afară de aceasta și săpatul se poate face cu

mai multă ușurință, ca atunci când pământul nu e grăpat.

Să fim cu o deosebită luare aminte și la acea împrejurare, ca firele răsărite să fie tot la o depărtare anumită unele de altele. Astfel în pământul mai bun le putem lăsa și ceva mai dese, căci de regulă și așa toate răsar, dar în cel sêrac și mai sterp să nu le lăsăm mai dese, ca de 30—15 cm unul de altul. Dacă vedem, că la rădăcinile firelor de cucuruz, după ce cresc mai mari, se ivesc și așa numiții »pui de cucuruz«, pe aceia se și rupem și depărtăm de acolo fără amânare, de oare-ce ei încă sug o parte însemnată din nutrețul acelora și astfel le pot împedeca în creșterea și dezvoltarea lor regulată.

Pe unde se mai cultivă printre firele de cucuruz și alte plante, precum sînt: fasolea, mazărea, bostanii, cânepa de toamnă și a să îngrijim, ca firele plantelor respective să nu fie în mijlocita apropiere cu a celor de cucuruz, ci la depărtarea convenită. Pe unde aflăm fire molipsite de tăciune, care se desvoaltă une-ori într'o măsură mare, să le tăiem și astupăm fără amânare în pământ, de oare ce din acela s'ar pute molipsi și cele sănătoase.

Cu deosebită băgare de samă trebuie să fie economul nu numai la sâmentatul, ci chiar și la săpatul cucuruzului. Timpul cel mai potrivit pentru săpatul cucuruzului este atunci, când pământul nu e nici prea moale, dar' nici prea tare, ci se află în gradul de mijloc al umezelei și al uscăciunii. A săpa cucuruzul când e prea moale, nu numai că nu e folositor, dar' poate deveni chiar stricacios, de oare ce silește aerul de ese afară dela rădăcinile firelor, împedecă lumina și căldura de a pute străbate la acela, așa că în cele din urmă vedem că se îngălbinește și pier.

Deși partizanii sistemului american de cultură susțin, după-cum am văzut mai sus, că adunatul țărînei pe lângă fire la săpatul din urmă nu ar fi de neapărată trebuință, totuși noi recomandăm economilor noștri, ca să se deprindă și mai departe, de oare-ce moșinoaiiele acelea de țărîna totuși țin oare-cum de un razim mai bun pe lângă fire, ca dacă ar lipsi; cum se adună moșinoaiiele acelea din pământul cel lucrat dela suprafață, conțin în sine cel mai bun nutreț, pe care îl află firele de cucuruz mai adunat la un loc, ca într'un blid; mai departe moșinoaiiele acelea pot să rețină în un timp mai îndelungat umezala de lipsă pentru firele de cucuruz; în sfîrșit moșinoaiiele acelea mai ridică oare-cum

Moara de pe tîu.

De N. R. Păunay
(Urmare).

Morărița vîzîndu-și fata, sufletul ei, scăpată citavă din ispită, muria și învia de bucurie, mulțimea cu mătânii lui Dumnezeu pentru-că a ocrotit-o cu dreapta cea puternică. Morarul se bucura și nu prea, lui îi sta ghimp la inimă, că odorul lui va sta în legătură cu Necuratul și... se bucura și supăra, sufletul îi era neliniștit. Dar' ca să și înfrîngă și el supărarea, luă niște oale mari și alergă în pivniță după vin ca să se ospeteze cu obștia românească, pe când ucenicii lui se îngrijau de pietrele morii, ca grăunțele să se prefacă în făină bună și măruntă.

Da curgia vinul; din mână în mână umblau oalele și obștia închina în sănătatea fecioarei și a casnicilor. Unii urau »Păuniței« ca cât de curînd să

'mi-o vadă mireasa celui mai voinic frumos și bogat fecior din întreg cuprinsul, alții se și dăruiescă bunul Dumnezeu cei mai frumoși copii și alții altele. Fata se înfioră la auzul astorfel de vorbe, dar' iute se reculege făcînd gurii rost: »Da pe cel mai frumos, pe cel mai curat și măreț mire mi-l-a dăruit Dumnezeu, pe însuși fiul seu, Mântuitorul nostru, mireasa lui sînt, să știți«. Obștia încetă cu vinul, se încruci, făcea la mătânii, rostind rugăciuni, ca s'o ierte Dumnezeu, că nu știe ce vorbește, a înebunit, și-a pierdut mințile prin locul răposatului de veci, ci că nu ar fi bine să mergi în miezul nopții la morminte. Fata însă le tăia vorba din gură: »Nu mi-am pierdut mîntea, eu știu ce vorbesc, voi însă sînteți prea încătușați la mîntea de-a mă înțelege, mireasa Domnului sînt, care mi-a hărăzit cel mai voinic și blînd copil, eată-l aicea, e poporul plăcut, poporul cel ales al lui Dumnezeu, e neamul nostru românesc, care

de mult doarme, încătușat în lanțurile grele ale păgînilor. Pe min' mă trimite a-l scula din somnul de moarte, ca să ne apărăm limba și biserica, căci să ni-le răpească vreau. Păgânii ne sbiciuiesc, ne torturează, și voi tot blînzii și răbdători sînteți. În curînd o să răsune buciul de alarmă și vai de păgânii, cari ne-au hilit și hulesc că am fi o limbă țigănească, un neam venetic din ciobani fugiți și hoți. Minciună e toată vorba lor, oameni buni. Limba noastră e cea mai frumoasă limbă din întreg pământul; e fiica miezîna a mamei »Roma«, sora Francezului cel puternic și a Italianului. Nu sîntem un neam venetic, ci noi dintru'nceput am fost aicea. Doina cea dulce și mîngăietoare din început ispititu-ni-a cuprinsurile, a trăit atâtea sute de ani și astăzi vreau să ne-o răpească, să ne amuțescă inimile. Noi sîntem neamul cel mai vechiu în țeara aceasta; popor plăcut lui Cristos, căci noi am fost apostolii crești-

și locul pe lângă firele de cucuruz, așa că dacă ploaie timp mai îndelungat, apa nu stă tocmai pe lângă firele de cucuruz.

Cu privire la răritul cucuruzului, se susține pe unele locuri, că firele trebuie să fie așa de departe unele de altele, încât »se poată dormi o vită între ele«. Răritul acesta se practică mai cu samă în unele economii mai mari, unde după-cum am zis nu se întrebunțază sapa de mână, ci locul se sapă în lungul și latul tot numai cu mașina de săpat! În părțile noastre se susține, »că depărtarea dintre șire să fie și între fire«. Dar nouă ni se pare, că în pământurile mai bune chiar și așa, cucuruzul e cam rar. În privința aceasta, mai bine ne putem îndrepta, după împrejurările locale și deprinderea, ce o avem la cultura cucuruzului.

Dacă, pe lângă altele, vom ține cont și de acestea câte-va referințe la cultura cucuruzului; dacă binecuvântarea Ceriului încă nu ne va lipsi: atunci putem fi siguri, că și pe lângă sistemul nostru de cultură putem doborândi cele mai îmbelșugate roade de cucuruz.

Ioan Georgescu.

O plantă bună de miere.

În timpul din urmă pășunile se împuținează mereu așa, că la șes, unde pământul e arabil, abia a mai rămas ceva nearat. Aceasta a avut de urmare, că în multe locuri au trebuit să se lase de stupărit, căci din lipsă de pășune albinele nu mai aveau de unde aduna nici atâta cât se poată ierna și și stuparul trebuia să le nutrească fără să aibă ceva folos.

Această împrejurare a pus pe gânduri pe stupari față de viitorul stupăritului și au început a căuta mijloace de salvare; a căuta plante, ale căror flori să fie un nesecat isvor de miere.

S'a căutat și s'a aflat. Planta se numește »phacelia tanacetifolia«. Spun cei-ce au făcut probe, că florile ei sunt așa de mieroase, încât o albină se umple din 3 floricele și nectarul asudă mereu în potir, așa că toată ziua pot lingări albinele în florile acestei plante minunate. Marele stupar, baronul Ambrózy Béla zice, că după un pătrar de juger, ce 'l-a sămănat cu phacelia, a avut mai mult folos decât de pe hotarul de 10.000

nismului. Plaiurile, văile și munții aceștia sunt leagănul românismului. Oare nu din țeara aceasta a descălecat Dragoș în Moldova, nu din șesul Oltului s'a dus Radu Negru în Muntenia de s'a luptat cu hoardele Turcilor. Și apoi cine a fost un Ioan Huniade? Tot Român! care a apărat patria atâta vreme, ca acum să ne sugrume pe noi.

Poporul blând, plăcut lui D-zeu, înrobit a fost, și în robie e și acum. Ne țin păgânii în întunec silindu-ne a dibui prin besna încuibată de ei. Prin minciuni, viclenii, prin uneltiri a fost Dunărea furată. Strigați în lumea largă, că minciună e toată vorba lor. Rupeți lanțul ce vă rănește brațele și picioarele, sculați-vă din somn, alungați întunecul, veniți la lumina soarelui dreptății de vedeți cum ne rup din carne, cum ne storc păgânii sângele!... »O să le arătăm că nu degeaba ne-a fost Românii strămoși!«. Morarul și groful se minunară, că de unde poate să aibă fecioara atâtea

jugere din împrejurimea stupinei. Zurețul și voia bună a albinelor pe aceste flori spun că e nedescriptibilă. În zilele călduroase cu zăduf câte 2—3 albine lingăresc din un potir.

În ținutul nostru încă n'am ajuns să ne punem pe griji pentru viitorul stupăritului. Avem pășuni destule. Grija noastră e încă introducerea stupăritului rațional.

Pentru aceea însă nu strică să facem în mic probe cu această plantă. Se desvoltă cam în 8 săptămâni și apoi înfloreste vr'o 6 săptămâni în continuu. Să poate sămăna ori când, dar trebuie întocmit așa, că înfloritul să cadă în un timp, când n'au albinele altfel de pășune. Să poate folosi și ca plantă de nutreț, dar atunci trebuie cosită în a doua săptămână a înfloririi, de altminterlea acum încă să rentează mai bine dacă să cultivă pentru sămăntă și albinele încă pot profita de întreaga durată a înfloririi. De juger trebuie cam 4 chilo sămăntă.

În cantități mai mici se poate căpăta la Szénássy Ferencz în Herend (Veszprém-megye); 10 decagrami costă 80 bănuț cu cheltuielile de postă cu tot.

De-ale pomilor.

Pentru-ca să căpătăm fructe frumoase și mari trebuie să nimicim cât mai de vreme mugurii nefolositori de pe crăcile puternice și cât mai târziu de pe crăcile slabe. Căci cu cât sunt mai puțini muguri pe o cracă, cu atât vor fi mai puține frunze și prin urmare va fi atras mai puțin suc.

Să se lase pe crăcile puternice un număr mai mare de fructe și să le nimicim de tot pe părțile slabe; crăcile se vor desvolta mai încet ca acelea din părțile slabe.

Să se rupă pe părțile puternice un anume număr de frunze sau jumătate din lungimea lor, de oare-ce scăzând numărul frunzelor vom împiedeca suc de-a ajunge în așa mare cantitate.

Frunzele cari s'ar depărta de tot nu trebuiesc rupte, ci tăiate în așa mod ca să rămână codița frunzei.

cunoștințe, atâta suflet pentru neamul românesc. Plângea de bucurie groful și cu mândrie și-ar fi jertfit tot, chiar și sufletul pentru neamul românesc. Morarul însă sta supărat, îl durea inima, că în curând își va pierde odorul.

Fata sta acum retrasă la fereastră cătând gânditoare în zarea albastră, pe când mulțimea își urma strigătele de răsbunare în contra păgânilor. Luna suridea pe bolta fumuriă înmuind fața »Păuniței« cu razele ei aurii într'o lumină Dumnezească de sămăna mai mult ângerilor, decât ființelor pământene.

Într'aceea sosiră și haiducii, 12 la număr, înalți spătoși, voinici nevoie mare. Auzind sgomotul acela, nu încercară a intra, nu doară că le era frică, ci că le-era ca să nu verse sânge românesc, sânge nevinovat. Vătavul, un voinic de să nu-i afli păreche pe întreg pământul, nu știu cum s'a întâmplat, de și-a ridicat privirea spre fereastră unde

Să se ciupească mugurii, cari nu sunt de lipsă la formarea scheletului pomului împiedcând mugurii de-a absorbi o prea mare cantitate de mazăgă rămânând cea mai mare parte în folosul fructelor.

Să nu se lase pe pom decât un număr de fructe potrivit cu puterea lui rupând pe celelalte din momentul ce au atins a cincea parte din mărimea lor. Vom avea un număr mai restrâns de fructe, dar vom obține aceeași cantitate în greutate, ceea-ce e mai bine.

Să se stropească fructele cu o soluțiune de sulfat de fer, căci sulfatul de fer, întrebunțat sub formă de soluțiune, stimulează foarte mult puterea de absorbire a foilor, care atrag, în acest cas, o mai mare cantitate de mazăgă din rădăcini. Dacă am spoi fructele crude cu această soluțiune, ele vor crește în mod neobicinuit. Trebuie să procedăm astfel: întrebunțăm soluțiunea în proporțiune de un gram și jumătate la un litru de apă; stropim fructele, când nu sunt atinse de razele soarelui; repetăm această operațiune de trei ori și anume: când fructele au ajuns la un sfert din desvoltarea lor; când au ajuns la jumătatea mărimei lor; când au căpătat a treia parte din volumul lor. Această soluțiune are proprietatea de-a activa puterea de absorbire a fructelor, atrag la dinsele o mai mare cantitate de mazăgă și se fac astfel de mari, că de multe-ori volumul ce-'l capătă le micșorează calitatea.

SFATURI.

Timpul cel mai potrivit pentru a da iapa la armăsar. Iepele se dau la armăsari dela Februarie, până la sfârșitul lui Iunie. Cuvântul pentru care se alege acest timp este, că iepetele sunt în căldură și, prin urmare, atunci prind mai bine. Deosebit de aceasta, nașterea mănului căzând tot în acest interval, timpul e mai priincios pentru desvoltarea lui decât dacă nașterile s'ar întâmpla toamna. Timpul dela Februarie la Iunie este cel mai priincios mănului

sta fecioara. La vèzul acestei frumșei inima începù fără veste a-i bate, și îi bătea de să-i rupă coastele, mințile 'i-se întunecară și p'aici p'aici era să leșine de dragul ei. Sta înlemnit în mijlocul drumului, și de nu-'l urneau ortacii lui din loc, acolo 'l-ar fi aflat zorile, de bună seamă. Dar' noroc mare a fost dela Tatăl din cer, că numai vètavului s'a arătat frumoasa morarului, căci de ar fi zărit-o toți haiducii, stăpânirea ungurească mi-ar fi pus mâna pe ei, și ar fi umplut temnița Clujului de haiduci.

Părăsiră deci earăși în liniște moara, făr' a face vre-o isbândă și dând ocol săticelului, intrară în cimitir, unde lăsară cailor cu prada. Dar' ce vèzură, nu puteau crede ochilor. Crucile deșerte fără cai. Făcură niscai ochi mai mari ca de alifant, numai ca să vadă mai bine. Dar' ași! ce să vadă, tot numai cruci cucernice, semnul creștinilor. Și apoi să fi vèzut o încurcătură, o învălmă-

pentru că laptele iepei e mai gras din cauza pășunii, iarba e mai fragedă și se poate folosi de ea atât iapa cât și mánzul. E bine, ca mánzul să se nască în Martie sau Aprilie, când încolțește iarba. În aceste luni temperatura e cea mai dulce și cea mai priincioasă și muștele nu sânt așa de supărătoare. Iapa se dă la armăsar într'un loc liniștit și cât se va pute ascuns vederii. (Din povețele practice ale căpitanului Miron Costin). După-ce mánzul a împlinit un an, e timpul cel mai nimerit pentru a-l castra, afară numai dacă el nu ar fi destul de desvoltat. În acest cas, jugănirea se amână până-ce mánzul împlinește 18 luni. Lunile cele mai favorabile pentru jugănire sânt: Aprilie și Maiu în primăvară și lunile Octombrie și prima jumătate a lui Noemvrie, toamna, pentru-că în aceste luni nu e nici căldură, nici ffig prea mare, nici insecte atât de multe, care de preferință se pun pe răni.

Altoii din târg. Obiceiul de-a cumpăra altoi în târg e foarte păgubitor, și cu toate acestea el se răspândește tot mai mult. În piață se duc de regulă altoi, cari n'au putut fi vânduți altminteri. Pomișorii acestia au fost purtați zile întregi și rădăcinile lor foarte gingașe au fost espuse fără nici un scut aerului și luminei. Cumpărătorii unei astfel de marfă perd ori-ce plăcere pentru pomărit, fiind-că plantarea de regulă nu le succede. De aceea: cumpărați pomii din grădină și nu din piață!

Știri economice, comerc., jurid., industr.

Dela băncile noastre. »Brădetul«, în Orlat. Dep. spre fruct. cor. 263.210.—, fondul de rezervă cor. 15.637, profitul net cor. 3922.—.

»Ciuchiceana«, în Ciuchiciu. Profit net cor. 190, capital social cor. 3746.—.

»Fortuna«, în Rodna-veche. Profit net cor. 8811.39, dep. spre fruct. cor. 180 313.— fondul de rezervă cor. 19 528.—

»Unirea« în Vad. Reserve cor. 1770.—. dep. spre fruct. cor. 97,958.—. profitul net cor. 4478.29.

șeală, știți de-ale turnul babilonicile. Căutau sormanii în sus, căutau în jos, nici pomeneală de cai. Ba în dreapta, ba în stînga, dar' de loc. Mai cercetară p'aici, cercetară pe colo, caili ași! nici poveste. Umblau bieții buimăciți, de-a tărăbușele de colo până colo, până eată vătavul dete de groapa deșertată, întră iute în ea, copârșeul desfăcut, cunoaște feciorul bogătanului, îi ea inelul din deget și sare afară din groapă. Ceialalți haiduci prinseră o cărărușe, ce ducea cătră ogrăzi. În cărare zăriră urme proaspete de cai. Merseră pe cărărușă în jos urmele tot mai bine se lămureau. (Va urma).

De-ale lui Cula.

— Ce-i Țigane, de ce te-ai mutat din satul tîu?

— Nu-'mi plăcea apa.

— Dar' la ceialalți cum le place?

— Aia au după ce s'o bea.

»Furnica«, în Făgăraș. Fond. de rezervă cor. 75.143, fondul de pensuni cor. 19.220.—, dep. spre fruct. cor. 1.050.415.—, profitul net 23.760.—.

»Lipovana«, în Lipova. Dep. spre fruct. cor. 588.825 —, fondul de rezervă cor. 42 919.—, profitul net cor. 20.212.—.

»Munteana«, în Offenbaia. Profit net cor. 297 54, Reserve cor. 22 080.39, Dep. spre fruct. cor. 21.022.51.

»Murășanul« în M. Radna. Profit net cor. 9411.36, Dep. spre. fruct. cor. 109 276.— Reservele cor. 6152.—.

»Severineana«, societate comercială pe acțiuni în Caransebeș. Intreprinderea aceasta, înființată în 1898 a continuat și în anul de gestiune expirat a lucra cu succes pe un teren, pe care ne-am dedat a vedè până acum la noi Românii numai perderi. »Severiana« cu un capital social de cor 117.000.—, aproape întreg vărsat arată la finele an. 1902 un profit net, de cor. 12.952.53, Fond de rezervă cor. 13.430.—.

»Soimușana« în Șoimuș. Profit cor. 1953 23, Dep. fruct cor. 4970.—, Fond de res. cor 2598.

Tîrgul din Bistrița. Tîrgul de vite oprit în Bistrița încă în luna trecută s'a deschis ear' cu ziua de 18 Apr. de când se pot mîna la tîrg tot felul de vite.

Dela domeniile coroanei. Administratorul domeniilor coroanei din România, dl Kalinderu a dat un circular, în care spune, că de aici înainte dl Dobre Rădulescu, care e bine cunoscător într'ale culturai viței de viie, pe lângă povețele ce dă locuitorilor la diferite ocațiuni, să le țină și câte o conferință în fiecare Duminecă sau sêrbătoare vorbindu-le despre însemnătatea culturai viiei, despre producțiune și despre îngrijirea ce trebuie a i-se da.

Sfaturile sale teoretice vor fi însoțite și de demonstrațiuni practice, pe cari le va face, fie la via Administrației, fie la acelea ale locuitorilor.

Comerciu estern al Ungariei în primul cvartal 1903 presintă la import 8.9 milioane m. m. și 817.000 bucăți (5¹/₂ milioane m. m și 200 000 bucăți din Austria), la export 14 mil. m m și 1 mil, 473.000 bucăți (9.4 mil. m m. și 847.000 bucăți la Austria). Valoarea importului a fost de 286 milioane, a exportului de 296 mil. cor.

Programul examenului teoretic public ce se va ține la economia comitatensă Piața-tîrgului de vite nr. 10 (în 6 Maiu 1903) la 3 ore după amezai este următorul: 1. Limba maghiară. — 2. Aritmetica și geometria. — 3. Fisica. — 4. Științele elementare din economia de câmp. — 5. Științele speciale din cultura plantelor. — 6 Fomologia. — 7. Științele speciale din cultura și igiena de vite.

Cărțile de economie, purtate de elevi, caietele lor etc. se espun spre vedere publică. Sibiu, în 21 Aprilie 1903. Presidentul comisiunei economice: *Reissenberger*, viccomite.

FELURIMI.

Hrana și munca. O revistă medicală engleză se ocupă într'un articol al său cu influența ce o are hrana asupra muncii omenești. Eată ce zice:

Soldatul roman, care știa să zidească drumuri atât de bune și care, pe când lucra, era armat cu scut greu și alte arme, trăia numai cu pâne neagră și vin acru. Superiorii lor aveau mare grijă, ca soldații să nu capete altă hrană. Totodată făceau ei, ca toți soldații, felurite exerciții corporale. Țăranul spaniol, care toată ziua muncește din greu, ear' seara dansează până la mezul nopții, mănâncă pâne neagră, ceapă și lubenițe (pepeni de apă). Muncitorii din Smyrna gem sub o sarcină de mai multe măjmetrice și totuși ei trăiesc numai cu fructe și masline (olive). Muncitorul din India și China (Kuli) trăește numai cu urez și este mai vênjos decât Negrul, care crede că nu poate trăi fără mănări grase și fără carne.

RIS.

Câștig țigănesc.

Se pune odată tovarăș un Țigan cu un Român. Tovărășia le era un câmp, în care se samene ridichi.

Le samână ei, resar ridichile, se întinde verdeața pe tot câmpul de-ți era dragă lumea să o vezi și vine vremea să-și culeagă munca și să o vênză.

Țiganul ce s'a gândit?...

— Eu frunzele le vênz, sânt verzi, sânt frumoase, sânt mari, e câmpul plin... De ridichi... de unde știu eu ce e sub pământ acolo? Te pomenești că nu e nimic și mă păcălesc. Măcar mă aleg cu ceva.

Și hai să tragă pe sfoară pe Român.

Se duce la el și tura-vura, cum face el cum drege, spune că el ar vrè să aibă ce e d'asupra pământului, iar ce e dedesupt să rămână partea Românilui.

Românul vênzându-l prost, firește, că nu mai putu de bucurie, că câștigă o grămadă, dar' se mai prefăcu că nu vrea, ca să amăgească pe Țigan bine.

Țiganul o ținea una, că el așa vrea.

Într'un sfirșit făcură zapis cum că se învoește Țiganul să ia verdeața ce crește d'asupra pământului, iar Românilui să i rămâie ce se află în pământ.

Și când le-a fost vremea să le culeagă a luat Țiganul frunzele de n'a putut face nimic cu ele, iar Românul a vîndut ridichile și a luat o grămadă de bani pe ele, că erau multe și frumoase.

A vênz Țiganul că a pățit'o.

La anul a pus curechiu. Înainte de a'l culege, Țiganul s'a gândit cum să facă, să n'o mai pață și anul ăsta ca'n cel ce trecuse. Se duse iar' la Român și îi zise:

— Ia hascultă, Românico, m'ai păcälăt anul trecut.

— Apoi n'ai vrut tu ? îl întreabă Românul.

— Ba da, n'am ce zice, dar' anu iesta nu mă mai păcălesc. Anul ista îți oprești dumneata ce e de-asupra pământului, iar' eu să iau ce e în pământ.

Și așa rămase Țiganul și anul ista cu cotoarele curechiului după cum rămăsese anul trecut cu frunzele ridichilor.

CRONICĂ.

Sfințirea noului episcop I. Papp dela Arad, s'ă va săvârși în Sibiu, la 6 Mai a. c. prin Esc. Sa Metropolitul și prin episcopul Popea.

Sărbarea învierii în Viena și decorarea părintelui Boldea. Din Viena ni-se scriu următoarele: Și în anul acesta s'a sărbătorit sfintele Paști aici cu mare solemnitate. Duminică la 4 ore dimineața s'au celebrat învierea, iar sfântul moment a fost și anul acesta păzit de brații noștri soldați și regimentului 43. Asemenea a luat parte o companie de onoare în paradă cu muzica militară, comandată de dl. căpitan de Jivan. Pompos a celebrat zelosul nostru părinte dl. Pavel Boldea, răspunsurile au fost foarte frumoase cântate de corul format din suboficerii reg. 43. Biserica era ticsită, erau prezenți dignitari militari, civili, colonia întreagă, gentilele dame române din claustrul »Notre-Dame«, societatea »România Jună« și o mulțime de străini.

Asemenea impunătoare a fost și sf. liturgie celebrată Luni în 20 l. c.

O mare bucurie ne-a făcut vestea, că Majestatea Sa Regele Carol I. a conferit iubitului nostru părinte *Pavel Boldea* ordinul »Steaua României«, cu rangul de oficer, drept recunoștință și remunerare multor și grele servicii prestate atât familiilor ofițerilor români cât și atașajilor și civililor cetățeni români aflați în Viena.

Consistorul din Cernăuți poate fi fericit că a aflat în persoana dlui Boldea un preot și Român de model pentru parohia sa și cred că își va uni și el urările sincere, precum le-am unit noi cu autoritățile competente militare la o distincție atât de mare și meritată.

Pentru catedrală. În rînd cu preoțimea, învățătorimea și obștea credincioasă înregistrăm institutele financiare românești, cari din profitul lor destinat spre scopuri culturale și de binefacere au făcut și catedralei parte frumoasă. Alături de »Albina« (10.000 coroane), »Lipovana« (600 cor.) și »Oravițana« (600 cor.), amintite deja, au contribuit la colecta catedralei următoarele institute: »Cassa de păstrare« (Săliște) 1000 cor.; »Lugojana« (Lugoj) 300 cor.; »Hățeșana« (Hățeș) 300 cor.; »Zărândeana« (Băița, comitatul Hunedara) 100 cor.; »Crișana« (Brad) 100 cor.; »Olteana« (Viștea-inferioară) 100 cor.; »Grănițerul« (Dobra) 50 cor.; »Bocșana« (Bocș, comitatul Caraș-Severin) 50 cor.; »Sălăgiana« (Jibou, comitatul Sălăgiu) 50 cor.; »Auraria« (Abrud) cor. 200, »Timișana« (Timișoara) 200 cor., »Parsimonia« (Bran) 100 cor., »Bihoreana« (Oradea-mare) 50 cor., »Racoșiana« (Șelca-mare) 50 cor., »Mielul« (Poiana) 50 cor., »Dunăreana« (T.-Cubin) 25 cor.

Daruri pentru biserică. Dl. Teodor Popescu, comerciant în Sibiu, în anul trecut a fost donat bisericii gr. or. din Sebeșul-inferior o măsură frumoasă pe pistol, iar în anul acesta cu ocaziunea sf. Paști a binevoit a dona 2 făclii (luminări) mari și frumoase în valoare de cel puțin 30—40 cor. Primească marinosul donator mulțumită și pe oalele acestea, dorindu-l totodată, ca bunul Dumnezeu să-l ajute întru mulți ani fericiți. Sebeșul-inferior, la 25 Aprilie st. n. 1903. *Iosif Stolica*, inv., not. com. paroch.

Promoția unei d-re de Român. Sămbătă a fost promovată la gradul de Dr. în medicină la Universitatea din Budapesta, d-ra *Valeria Curtușu*, asistentă lângă profesorul Klug, la clinica din Pesta.

Hirotonire. În cursul sfintei liturgii oficiate Duminică în biserica parohială din suburbiul-Josefin, înalt Prea Sfinția Sa Metropolitul a hirotonit întru ieromonah pe arhidiaconul-monah Dr. Miron E. Cristea, asesor în senatul bisericesc al consistoriului arhidiececan.

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« pentru *acuirarea unei case cu hală de vânzare* pe seama meseriașilor români, au mai contribuit următorii d-ni: Corneli Cioran 2 cor., Demetriu Comșa, 1 cor., Toma Morarescu, și Ioan Morarescu, fiecare câte 50 bani, d-ra Florica Cioran, Nicolae Istrati, d-na Ana Istrati, Ilie Neamțu, Septimiu Albini, d-șoara Emilia Cioran, Dr. Iuliu Grecu, Dr. Emil Popp, Costică Petrescu, N. Obedenariu, Cornel Roman și Vic. Tordășianu, fiecare câte 20 bani.

Societatea pentru fond de teatru român. Comitetul societății pentru fond de teatru a ținut ședință la 3/16 Aprilie, luând parte președintele Iosif Vulcan, vicepreședintele Virgil Onițiu, secretarul Dr. Iosif Blaga, casarul Nicolae Petrescu și membrul George Dima. Întâiu s'a luat act de agendele curente. Din aceste relevăm raportul casarului, care a arătat, că starea casei până în ziua aceea a fost: în număr cor. 232.644.59, în efect: coroane 88.420, cu totul cor. 321.064.56. Institutul de credit și economii »Sălăgeana« din Jibou a plătit taxa de membru fondator 200 cor. Dl. Dr. George Dobrin, adv. în Lugoj, a primit sarcina de bărbat de încredere al comitetului; asemenea și dl. Elia Traila, avocat și director de bancă din Oravița. S'a decis, ca frunțașii din Sebeșul-săvesc, unde se va ține viitoarea adunare generală a societății, să fie rugați a fixa termenul acelei adunări, s'a manifestat dorința ca aceea adunare să fie cât mai literară, făcându-se cât mai multe lecturi de asemenea natură. Secretarul dl. Dr. Iosif Blaga s'a înscris pentru a lua cuvântul. Este de dorit ca în deosebi tinerimea noastră să useze de ocaziunea aceasta spre a se prezenta cu lecturi bine pregătite. Totodată s'a luat hotărîrea, ca comitetul să vină în ajutorul inteligenței noastre din S.-Sebeș, spre a putea aranja cu privilegiul adunării un concert-teatru la un nivel posibil înalt.

O nouă bibliotecă populară. Din Bran ni-se scriu următoarele:

În comuna noastră Șimon (Bran) de un șir de ani am avut numai învățători provizori, aleși pe câte un an, abea anul trecut am ales învățător definitiv pe dl. Victor Moșoiu, care împreună cu dl. paroch I. Moșoiu, a și început a sădi simțul de cultură în poporul nostru.

Văzând lipsa unei biblioteci populare, a aranjat în 8/21 l. c. a 3-a zi de Paști, o producțiune școlară împreună cu joc al cărei venit l-a pus la bază înființându-i bibliotecă; apoi de succesul moral încă a fost mulțumit publicul prezent, ascultând la micuții elevi cum predau dialoguri morale și declamări.

Deși poporul nostru încă nu cunoaște destul scopul nobil ce urmărește dl. învățător, și așa nici nu a participat la producțiune în număr suficient, totuși producțiunea a avut și un venit curat de 16 cor. 14 bani, cari s'au și depus la »Parsimonia«, sub titlul »Inființându-i bibliotecă populară din Șimon«.

Deci prin aceasta li-se aduce mulțumită tuturor sprijinitorilor, cari au contribuit la succesul acestei producțiuni, rugându-i ca și pe viitor să sprijinească astfel de scopuri nobile.

Abonat 1081.

Dela curtea împărătească. În 20 Aprilie n. a avut loc la curtea împărătească din Viena cununia A. S. I. Archiducesei Alisabeta Amalia cu principele Alois Lichtenstein. La cununie au asistat M. Sa Impăratul cu Archiducele, prințul Arnulf de Bavaris, rudele apropiate ale mirelui și marii dignitari ai curții împărătești.

Necrolog *Dimitrie Coltofeanu*, protopresbiter al tractului Treiscaunelor, după o scurtă dar' grea suferință a adormit în Domnul, împărțit fiind cu Sfintele Taine, Sâmbătă la 12/25 Aprilie a. c. 10 ore noaptea, în etate de 53 ani.

— Subscriții cu inima înfrântă de durere, aduce la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că preaiubitul soț, tată, frate și cumnat *Serban Cioran*, paroch gr. or., fost membru al mai multor corporațiuni, după lungi și grele suferințe a adormit în Domnul provăzută cu sfintele taine, Mercuri, la 9/22 Aprilie a. c., la 1 oră p. m., în etate de 42 ani, în al 18-lea an al preoției și căsătoriei sale.

Automatul naibii. Din *Grastitz* se scrie despre un cutremur de pământ acompaniat de muzică. Nostima întemplare este următoarea:

Într'un birt, era un automat, în care dacă aruncai 2 bani, automatul cânta frumos melodia: O! Madonă, coboară la noi! — de Don Caesar de Barau. În preseera cutremurelor de pământ despre cari am dat știri și noi, — un oaspe a băgat un ban în automat, dar' banul s'a oprit în ceva mecanism și automatul nu s'a pus în mișcare.

Birtașul nu știa nimic.

Deodată orașul a fost spăriat de o zguduire a pământului.

Oamenii alergau spăriați pe strade.

S'a trezit și birtașul, și nevasta lui și îngălbiniți de spaimă, buimăciți, au alergat în odaia cu automatul. Automatul — cânta. În urma cutremurului, banul a căzut pe pendulă și automatul a început să cânte, încet, duios, imnul: O! Madonă, — coboară la noi.

Birtașul și nevasta lui au căzut în genunchi și plini de spaimă se rugau lângă automatul sfânt să le ierte peccatele, că în veci nu vor mai pune apă — în vin.

Stomahul Vienei. Locuitorii din Viena consumă anual 383 milioane hectolitri apă, aproape trei milioane hectolitri bere, jumătate de milion hectolitri vin și pe lângă aceste o cantitate mare de alte beuturi. Din vite se taie anual numai pentru Viena: 631.000 masculi, 320 viței, 250.000 vite mari, 103.000 oi și capre, apoi se vînd 14 mii cerbi și căprioare, 470.000 epuri, 6 milioane găște, rațe, găini etc. Afară de aceste se mai importează cu căile ferate 6 $\frac{1}{2}$ milioane chlg. carne de vită, oaie și cărnațe, 6 milioane chlg. carne de vițel și masculi, 3 $\frac{1}{2}$ milioane chlg. carne afumată și murată, 2 milioane chlg. peste, 103.000 chlg. carne de cerb și 445.000 chlg. salamă.

O domnișoară — cantonier. La o gară a trenurilor de sud, rusești, — aproape de Kiev, s'a făcut mai zilele trecute curioasa descoperire, că Alexandru Rodischewsky, cantonierul, — este femeie. Cu patru ani înainte, intrase în serviciul gării un muncitor tânăr, care prin diligența lui a înaintat repede. După doi ani a cuprins locul unui cantonier care murise. Mai zilele trecute, s'a constatat, între împrejurări curioase, că tinerul cantonier este fata unui înalt funcționar de stat, a studiat liceul și e absolventă a facultății de medicină. Pe urmă, a fost câteva timp învățătoare la sate, apoi a dispărut. S'a îmbrăcat în haine de bărbat și s'a aplicat ca muncitor la stațiune. Motivul — nu se știe.

Schimbare în redacție. Cum cetitorilor le este cunoscut, redactorul acestei foi, dl Victor Lazăr, a fost osândit la temniță de 4 luni pentru „Darul de Paști”, alăturat la „Foia Poporului”. Dinsul a plecat la Seghedin, Miercuri seara și înainte de a intra în temniță ne-a adresat din Seghedin următoarea scrisoare:

Numărul de față al „Foi Poporului” e numai în parte redactat de mine, căci am fost constrins prin sentința tribunalului din Cluj a-mi începe osânda, ce mi-a fost dictată pentru publicarea schiței biografice a lui Ioan Butșanu, publicată în „Darul de Paști”.

Sunt mândru, că pățimesc pentru Butșanu, în veci pomenitul tovarăș al neuitatului Avram Iancu. Cea mai frumoasă mângâiere în singurătatea temniței voiu ave, dacă iubiiții cetitori ai „Foi Poporului” își vor arăta și mai departe dragostea dovedită până acum față de această foie.

Seghedin, în precjma intrării în temnița de stat, 30 Aprilie 1903.
Victor Lazăr.

In legătură cu aceasta vestim, că de azi încolo redactor al foi, în locul dlui Lazăr, va fi dl Silvestru Moldovan.

Decorat Din Alba-Iulia ni se scrie: Corporarul Nandor Müller din batalionul de pioneri nr. 2, staționat în Alba-Iulia, a fost decorat în 30 Aprilie n. din partea locurilor mai înalte militare, prin dl general Emil Nestor, după o frumoasă vorbire, cu crucea de argint pentru merite militare. Se știe că în Ianuarie a. c. a eșit Murășul, oprindu-se gheața între comuna Miscreac și Belghiu, cu care ocaziune numitul corporal a scăpat dela moarte un soldat căzut în apă. Numitul corporal e băieț din Petroșeni.

„Tribuna” a încetat. În numărul de Mercuri foia „Tribuna” vestește, că încetată de a eși. Causa este, că în procesul pertractat în Februarie a fost pedepsită cu 11 mii cor. și așa i-s-a luat întreagă caușia, fără de care nu-i iertat să iess.

Tot în acel nr. însă se vestește, că în curând va eși o nouă foie, asemenea „Tribunei”.

Regele în Bănat. Programul manevrelor împărătești, ce se vor ține în toamna aceasta în ținutul Radne-Lipova, e deja stabilit. La aceste manevre vor lua parte corpul 7 de armată din Timișoara și al 12-lea din Sibiu, sub conducerea comandanților de corp Schwitzer și Probst. Mareșalul Regele și arhiducele Franciss Ferdinand vor sosi în Neudorf (com. Timiș) în 1 Septembrie n. și vor petrece acolo 10 zile ca oaspeți ai contelui Robert Zselénzky. Reîntoarocerea la Viena se va face în 10 Septembrie. S'au început deja pregătirile de lipsă pentru manevrele cele mari.

Lupta dintre marinarii și soldații ruși. Telegramă din Petersburg: Lupta care s'a petrecut la Kronstadt între marinarii și soldații ruși, a fost mai teribilă de cum s'a anunțat.

Au luat parte la luptă 12 mii de oameni, s'au smule peirile de pe stradă, s'au dărâmat case întregi. Inzadar pompierii, cari alergaseră la fața locului, au aruncat apă cu pompele asupra luptătorilor. Colonelul Stoianoff, directorul poliției, a trebuit să fie transportat de

acolo, fiind serios rănit la cap. Alții înalți oficiali au fost deasemenea răniți. Trupele au tras focuri oarbe. Lupta a încetat atunci. De pe locul luptei au fost ridicați mulți morți și răniți.

Zăpezi de doi metri, oameni înghețați. Din Germania, Austro-Ungaria, Italia și Francaia continuă a veni știri relative despre frigul ce domnește în acele țeri. La Magdeburg viscolul a dărâmat turnuri de biserică. La Stettin, zăpada căzută a întrerupt circulația tramvaielor. La Posen zăpada căzută se ridică la o jumătate metru, ear' în locurile neadăpostite la un metru înălțime. Comunicația telegrafică și telefonică a fost întreruptă, mai multe trenuri su fost înzăpezite. Lumea din localitate zice că de ani de zile nici o iarnă nu a fost atât de grea ca aceasta din luna Aprilie.

La Ostrows, Breslau și Dantzig a căzut deasemenea zăpadă în mare cantitate, și recoltele din împrejurimi au fost distruse.

În Silesia prusiană s'au găsit 6 persoane înghețate. La Gitschin s'a înmormolat un tren în zăpadă. O femeie numită Zaplada, voind să meargă în sat, a înghețat pe drum, peste care căzuse zăpadă la înălțime de doi metri.

Din Ungaria se comunică deasemenea cădere de zăpezi, înghețuri, furtuni. Comunicația telegrafică și telefonică a fost întreruptă, trenuri înzăpezite în timp de 18 ore. În multe localități recoltele de grâne, viile și arborii fructiferi au fost distruse. Pagubele sânt enorme și cultivatorii sânt desperați.

În Austria de sus la Teplitz — Schönanu, a căzut zăpadă și temperatura a scăzut la 5—6 grade sub zero.

VERZEICHNISS
aller 55.000 Gewinne o.
Der größte Gewinn im glücklichsten Falle
1.000.000 Kronen.
Especiell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt:

		Kronen
1	Prämie mit	600000
1	Gew.	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
2	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	50000
1	"	40000
3	"	30000
3	"	25000
3	"	20000
3	"	15000
36	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
437	"	2000
803	"	1000
1528	"	500
140	"	300
34450	"	200
4850	"	170
4850	"	130
100	"	100
4850	"	80
3850	"	40
55,000	Gew. u. Pr. im Betrage	14.459,000

Sämmtliche Gewinne werden in ca. 8 Monaten gezogen und sind in Baar zahlbar.

Noroc deosebit la TÖRÖK.

Mulți, mulți s'au făcut fericiți prin noi! Peste 10 milioane cor. au câștigat iubiiții noștri mușterii dela noi.

Loteria cea mai bogată în șanse, din toată lumea, e loteria noastră de clase reg. ung. priv. care în curând va începe de nou. Din

110.000 LOSURI se sortesc 55.000

cu câștiguri în bani, deci jumătate câștiguri din suma losurilor, conform conspectului de câștiguri alăturat.

De tot vine trasă la sorti enorma sumă de patrușprezece milioane 459.000 coroane în timpul de numai 5 luni. Întreaga întreprindere stă sub controla statului

Prețul, conform planului, pentru losurile originale la cl. I. este:

- pentru o optime (1/8) fl. —.75 sau cor. 1.50
- un pătrar (1/4) " 1.50 " " 3.—
- o jumătate (1/2) " 3.— " " 6.—
- un los întreg (1/1) " 6.— " " 12.—

și se vor trimite cu rambursă, ori pe lângă primirea înainte a prețului. Planuri oficiale gratis. Comande pentru losuri originale rog a se trimite până la

9 Maiu a. c.

cu deplină încredere la

A. Török & Comp.,
cassă de schimb (bancă)
Budapesta,

în Ungaria cea mai mare întreprindere pentru vânzarea în detal a losurilor loteriei de clase.

Despărțemintele loteriei de clase ale colecturei noastre principale:

Centrala: **Theresienring 46/a.**

1. **Waltznerring 4.**
2. **Museumring 11.**
3. **Elisabethring 54.**

31 4—8

Bilet de comandă spre folosire. St. d. A. Török & Comp., colectori principali, Budapesta.

Rog să trimiteți pentru I. cl. loc original de al loteriei de clasă reg. ung. priv. și planul oficial.

Prețul în cor.) Il veți încasa cu rambursă) A se țerge ceea-ce urmează cu mandat postal.) nu e de lipsă.

Adresa osacii.

Producțiune în Avrig. Reuniunea femeilor române din Avrig va da o producțiune musicală-teatrală în memoria marelui George Lazar, cu concursul unui grup de clerici din seminarul „Andreian”, în ziua de Sf. George (28 Aprilie v. 1903) Începutul la 7^{1/2} ore seara. Venitul curat se va folosi spre scopuri filantropice.

† **Aurelia Baciú**, după suferințe grele și îndelungate, împărășită fiind cu sf. taine, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului în 28 Aprilie n. 1903, în al 20-lea an al vieții. Rămășițele pământești ale răposatei, s'au așezat spre vecinică odihnă, în 30 Aprilie n. 1903, după ritul gr. cat., în cimiterul gr. cat. din Șoimuș. Pe răposata o deplâng: Basiliu Baciú, inv. și soția Maria n. Butta, ca părinți; Lucreția măr. M. Ungureanu, Mărioara, Valeria, Elenața, Emil și Victor, ca frați și surori și numeroase rudeni.

Încercare de atentat contra prințului Bulgariei. „Correspondenz Bureau” primește următoarea depeșă oficială din Cannes (sudul Franței): Pe când prințul Ferdinand al Bulgariei, care dejunase la Cannes, se întorcea cu trenul la Mentone, ferestra eșului său a fost spartă cu o lovitură de piatră aruncată dinafară. N'a fost nimeni rănit. S'a pornit cercetare.

Stat bun. Cine vrea să samene iarbă frumoasă, i-se recomandă să cumpere amestecul de sămânță de iarbă de pe insula Margareta și de promenadă, care îl vinde firma curții ces. și reg. a lui E. Mauthner din Budapesta. De 29 de ani vinde Mauthner această sămânță pentru parcurile Budapestei și de pe insula Margareta.

CARTEA ENGLEZĂ - ROMÂNĂ. Pe sfârșitul săptămânei viitoare va fi gata îndreptarul pentru învățarea limbei engleze. Americanii o vor putea câpăta cu prețul de 27 cenți la societățile române din Pittsburg, Canton și Cleveland. Cei din Europa se trimită banii — 55 crucei exemplarul — la adresa Victor Lazăr, Szeged, állami fogház, de unde se va dispune expedarea cărților. Exemplare nu s'au tipărit multe, de aceea trebuie grăbit cu comanda.

— Din cauza lipsei de spațiu **Posta redacțiunii și administrațiunii se amână pe nrul viitor.**

Pentru redacție și editură responsabil:
Silvestru Moldovan.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni Iosif Marschall

Anunț.

„Cassa de păstrare (reuniune)” în Săliște acordă împrumuturi hipotecare dela suma de **oor. 3000** în sus cu 7% fără altă provisiune sau competență de scris; ear' **oreditele de cont-curent** cu acoperire de hârtii de valoare cu 6-3%.

40 1-8

Din ședința direcțiunii ținută în 23 Aprilie 1903. **Direcțiunea.**

„TIPOGRAFIA”, societate pe acții în Sibiiu.

Domnii acționari la „Tipografia”, societate pe acții în Sibiiu sunt invitați prin aceasta, pe baza §-lui 12 din statute la a

VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiiu, la 20 Maiu st. n. 1903 la 9 ore înainte de amiază, în localitățile societății (strada Poplăcii nr. 15).

OBIECTELE:

1. Raportul direcțiunii.
2. Bilanțul pe timpul de gestiune 1 Ianuarie—31 Decemvrie 1902.
3. Raportul comitetului de supraveghere.
4. Propunerea direcțiunii pentru liquidarea societății.
5. Eventuale alte propuneri.

Sibiiu, în 3 Maiu 1903.

Direcțiunea.

Active	Contul bilanțului.		Pasive		
Cassa în număr	508	04	Capital social	40000	—
Cauția ziarului	10500	—	Hipotecă pe casa institutului	16362	36
Casa institutului	35000	—	Cont curent	10363	—
Litere vechi de tipar	7435.51		Creditori	21267	60
10% amortisare	743 55				
Litere noue		6691 96			
Mașini de tipar	2226.42				
10% amortisare	222.42				
Mobilier	528 93				
10% amortisare	52.93				
Hârtie în magazin		3788 91			
Librăria în comisiune	7410.40				
» » magazin	1873.10				
Debitori	7814.30				
Dubioase	4186.06				
Perdere		15244 05			
		87992 96			87992 96

Sibiiu, 31 Decemvrie 1902.

George Pop de Băsești m. p.,
vice-președintele direcțiunii.

Rubin Pațiția m. p.,
membru în direcțiune.

Iuliu Coroianu m. p.,
membru în direcțiune.

Silvestru Moldovan m. p.,
director executiv.

Subsemnatul comitet de supraveghere confrontând bilanțul prezent cu registrele, l-am aflat în deplină regulă.

Dr. Teodor Mihali m. p. Dr. D. Ciuta m. p. Gerasim Domide m. p.

Stropitoare pentru peronospora.

Recunoscut ca cel mai bun fabricat, cu garanție de 1 an, per cassă sau pe cambiu pentru 1 Noemvrie, recomandă pe lângă prețuri ieftine

Victor Dahinten,

magazin de ferărie în Alba-Iulia, lângă Fântână

și 35 3-10

Adolf Graffius,

lăcătușerie de mașini în Orăștie în piața principală.

— Prețuri fixe și foarte moderate. —

Zimmermann & Munk,

magazin de piele,

Nagyszeben (Sibiiu) strada Măcelarilor nr. 3.

Recomandă depositul lor foarte bine asortat cu tot felul de soiuri de piele atât străine cât și din țeară, precum și accesoriile pentru păpucărie.

— Venzare în mare și mic. —

Mare deposit de opinci, dar' numai pentru revânzători.

Comandele, făcute din provincie, se efectuesc solid și conștientios pe lângă rambursă. Ce n'ar conveni se primește, fără nici o vorbă, înapoi.

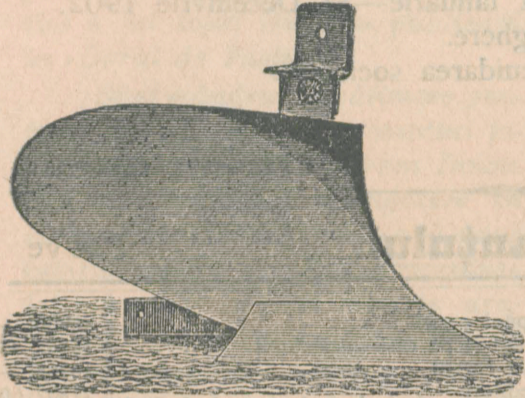
— Prețuri fixe și foarte moderate. —

30 4-5

Vin (Riessling)

de cea mai bună calitate, e de vânzare, dela 100 litre în sus, pe lângă prețuri moderate. Informațiuni la administrațiunea acestei foi.

Fer de plug „Bacska“

1 buc. dimpreună cu un vârf de rezervă oor. 12.90.

La cumpărare de cel puțin 5 buc. se trimit franco de-adreptul dela fabrică la ori-ce stațiune a căilor ferate.

Tot felul de mașini și unelte pentru cultura grădinii și a câmpului.

Tulumbe și stropitori de grădină. Stropitori de peronospora cor. 20—.

Traverse, mușama de asfalt pentru coperișuri, plăci de izolare, ciment de Portlandt, ciment de Roman, țesături de trestie pentru stucătură, cărbuni de peatră, Koks.

Instrumente pentru toate trebuințele.

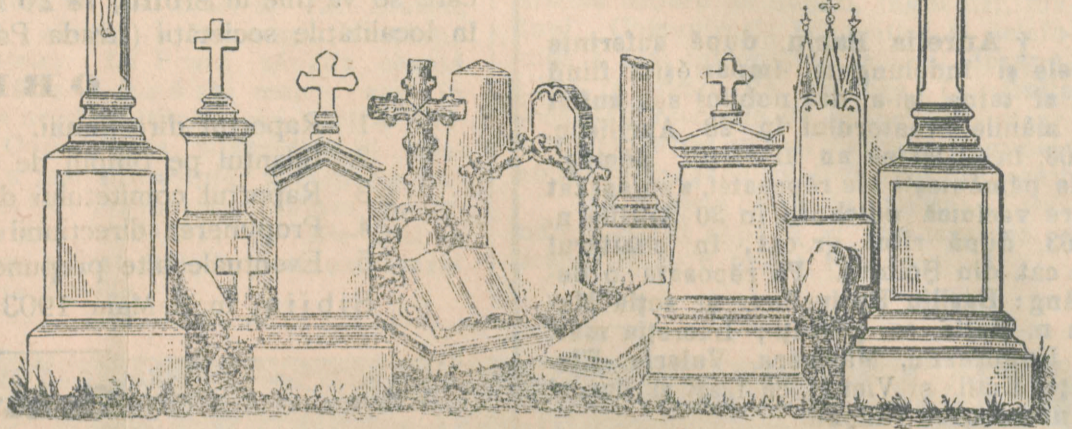
Garnituri pentru clădiri, vase de casă și bucătărie.

Carol F. Jickeli,
Sibiu. 28 6—

Strada Ocnei nr. 36.

Cel mai mare și mai bine asortat deposit de monumente pentru mormânturi aproape în toată Ungaria

Iosif Roubischek jun., sculptor și petrar,

atelierul și depositul sânt situate pe pământ propriu,
Strada Ocnei nr. 36. (SIBIU—NAGY-SZEBEN). Strada Ocnei nr. 36.
(A se observa bine adresa).

În depositul meu se află în totdeauna cu prețul dela 10—1600 cor. peste 300 de diferite cruci și monumente pentru mormânturi, de toate felurile de pietri obicinuite precum sânt: granit de Suedia negru-închis, labrador de Norvegia strălucitor ca sedeful, syenit de Suedia și Bohemia, granit de Silezia, marmoră Cararra, marmoră de Silezia albă, vênăt-surie și neagră, precum și drachit și peatră de nêsip foarte fină și tare, în toate mărimile și formele.

De oare-ce am cumpărat în persoană o cantitate mare și aleasă de material, punând deosebit pond pe calitatea cea mai bună, sânt în plăcuta poziție a putè purta ori-ce concurență atât ce privește frumseța și ieftinătatea cât și esecutarea comandelor, despre care lucru se poate convinge ori-și-cine ar dori. Rog deci pe on. public a mē onora cu comanda sale.

Afară de acestea mai am un frumos deposit de tot felul de lucruri trebuincioase pentru clădiri, pe cari le vënd cu prețuri foarte moderate:

Trepte cu dungă rotunzită cor. 6.50. — Trepte fără dungă rotunzită cor. 5.50.

Cu desemnuri și preliminar de spese stau la dispoziția onoratului public.

Cu stimă

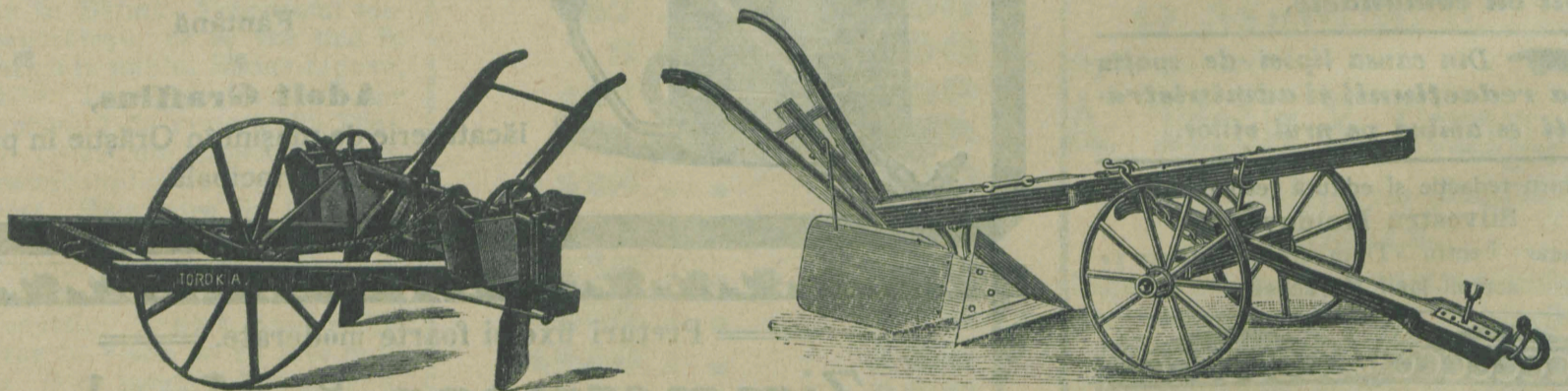
Iosif Roubischek jun.

38 1—6

Strada Ocnei nr. 36.

A apărut romanul **DUȘMANIE** de V. E. Moldovan

Prețul pentru inteligenți 1 cor., ear' pentru popor 60 bani.

Spre știință!

Cine are trebuință de un plug escelent, grapă, mașină de sēmēnat cucu uz, plug de săpat sau alte mașini pentru economie se se adreseze cu toată încrederea către firma de jos și se ceară cataloage ilustrate de prețuri și condițiunile de plătire. 21 9—

De mulți ani de zile se bucură de cel mai bun renume.

Fabrica de mașini economice și institutul pentru instalare de mori

Andrei Török, Sibiu.